

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

ניסה יציאה
 ירושלים 18:37 19:50
 תל אביב 18:53 19:52
 חיפה 18:45 19:52

זמני השבת

יג אלול תשע"ח
 פרשת כי תצא

237

16

30

12

6

6

הילדך גלובלי

הילדים של שליחי חב"ד בעולם לומדים מתוועדים ורוקדים בבית הספר הוירטואלי. לחיים נט

דמיין את עצמך צדיק התוועדות עם הרב חיים שלום דייטש

יותר קל לייבש ביצות אלומה לב

רציתי רק את זה אישית, אהרן רזאל

צחצוח תמורת צחצוח עודד מזרחי

יום חמישי

9:00 הרב אסף טבצ'ניק לאור תשובת הדור
 10:30 הרב ברוך סליי "סלחתי כדברך"
 12:00 הרב יהושע שפירא תשובה מאהבה
 13:45 הרב יהונתן נמדר עבודת ימי אלול לאור השפת אמת

יום שני

9:00 הרב יהונתן נמדר לחיות בתשובה לאור אגדות חז"ל
 10:30 הרב מיכאל טוביאנו האמת והשלום בספר יונה
 12:00 הרבנית עידית איצקוביץ' התקיעות במשנתו של הרב קוק
 13:45 רבנים שונים ט"ז אלול - הרבנית דינה ראפ כ"ג אלול - הרבנית נעמי שפירא ח' בתשרי - הרה"ג יעקב אריאל שליט"א

תוכנית אלול
 הכנה לימים הנוראים במדרשת אורית
 גבאי מלא

סטודיו ולדמן

הרשמה דרך הקישור המאובטח (באתר או בפייסבוק) עלויות: תוכנית מלאה: 350 ש"ח | ימי שני / חמישי בלבד: 190 ש"ח

התכנית מתקיימת בימי שני וחמישי
 ט"ז באלול - ח' בתשרי // 27.8-17.9.18

054-6660759 אלירוז • לפרטים: 135 ש"ח • מפגשים • 3 מפגשים • 135 ש"ח • לפרטים: אלירוז 054-6660759

הראש השנה שלי עולה על הכל

אומן אומן ראש השנה

דדון / טיפוח חתומות

עם הליווי והשירות המלכותי של החברה המובילה!

מגוון טיסות ומסלולים < שירות vip < מקצועיות ואמינות

ההרשמה בעיצומה! החל מ-540\$ כולל נסיעות פנים

דדון צדיקים חוויה עם נשמה

www.zadikimtours.com

סניף ירושלים: רח' ארזי הבירה 49
סניף בני ברק: רח' רבי עקיבא 62
סניף בית שמש: יחזקאל הנביא 63

לפרטים והרשמה: 02-54-10-100

רשמים בכל רחבי הארץ

הפתירה באלול בקרוב זה הזמן להרשם!

< תצחיקו

< תפתיעו

< תזינו

< תשמחו

קורס יצירת סרטים הכוח לגעת בלב

- עריכה
- תסריטאות
- הפקה
- צילום
- בימוי

עדכנו, הרחבנו והעשרנו את המסלול - בשבילכם!

בהנחיית טובי המרצים בישראל ההרשמה לקבוצות גברים ונשים

#המסלול המתקדם ביותר

בית פרוג 072-3954527 | www.prog-school.co.il

ירושלים: שטראוס 3 בני ברק: מגדלי שקל ז'בוטינסקי 168

עיצוב גרפי ותקשורת חזותית | עיצוב ובניית אתרים | פיתוח אתרים | עימוד מקצועי עריכה והפקת וידאו | צילום מקצועי | עיצוב פנים | תלת מימד ואנימציה | איור ממוחשב

סליחה

שאני שואל,
יש לך סינון?

NETSPARK
נטספרק - הופכים מרחב מסוכן למרחב מוגן

EMPHASIS

▶ NETM.CO.IL ◀

לצמוח אישית להתפתח מקצועית

[אוסמברג ודורני]

לימודי פסיכולוגיה

מתוך תורה

מסלולים
נפרדים
לגברים ונשים

מוכר לגמול
השתלמות
ושבתון

תכנית
שילוב עם
תואר ראשון

הכשרת
מטפלים

העצמה
אישית

תורת החיים
מ"ס להנחיה אישית להכנת מטפלים

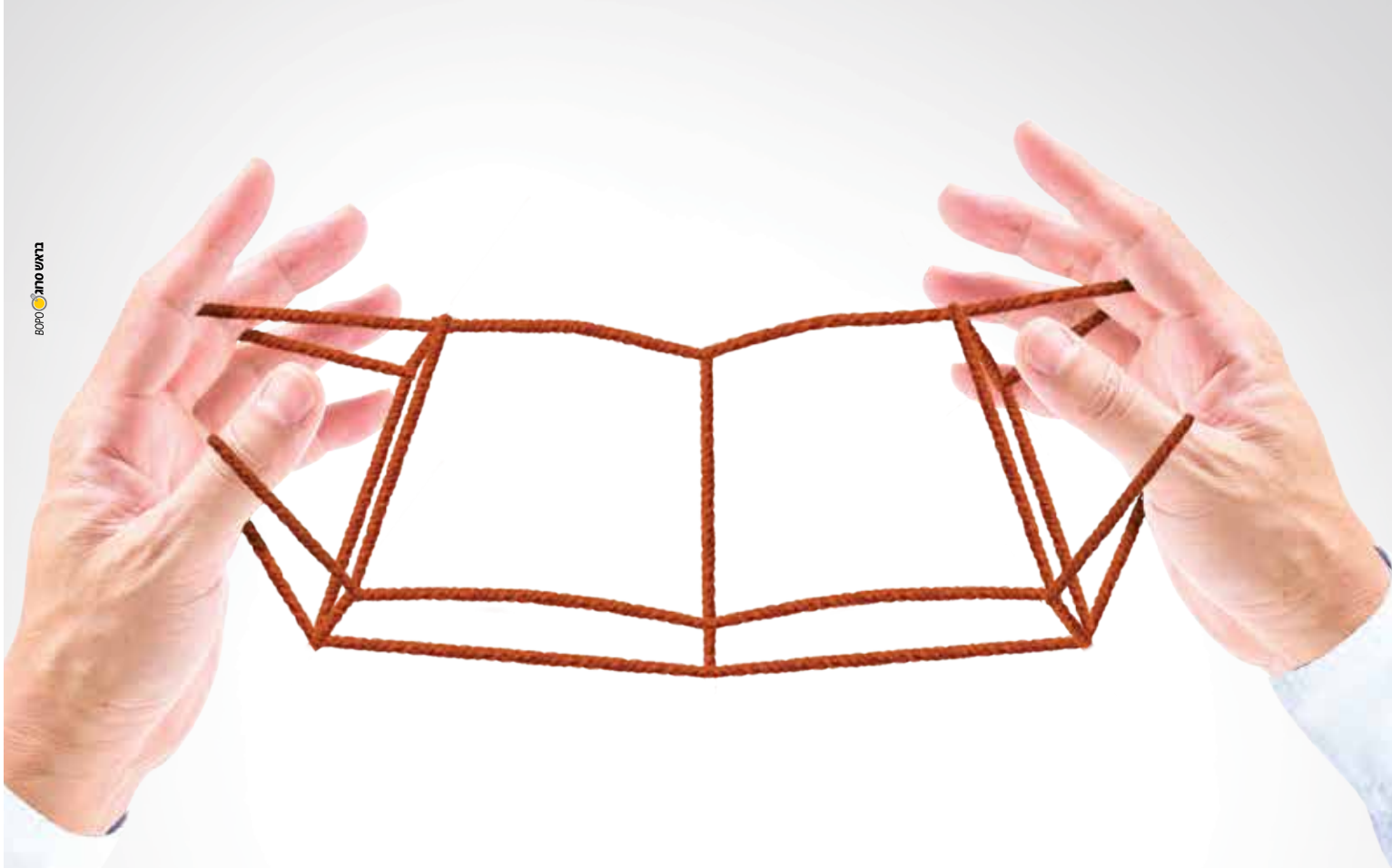
You Tube

לפרטים והרשמה
073-2160467

פועל בחסות
האוניברסיטה הפתוחה
מערך לימודי החוץ

**תואר שני במקרא וספרות חכמים
קמפוס רחובות**

הרחבה והעמקה של ידע בתחומי תנ"ך וכתבי חז"ל ודרכים מתקדמות להוראתם. לימודים בימי א' לנשים ובימי ד' לגברים. חדש! תוכנית נוספת לגברים ביום ו'

בית הספר הגדול בישראל ללימודי תואר שני M.Ed.

ייעוץ חינוכי
קמפוס אלקנה

מקרא וספרות חכמים
קמפוס רחובות

ניהול וארגון מערכות חינוך
קמפוס רחובות

התקשרו עכשיו:

1800-500-210

www.orot.ac.il | ponim@orot.ac.il |

נקודות מתקוות מהשפת אמת לעבודת אלול ותשרי

הרב ארנה הראל

ממי אפחד?

ולכן בראש השנה אנחנו לא מזכירים חטאים ונפילות, אלא רק ממליכים את המלך. מקבלים את האור הגדול המוכן לנו מששת ימי בראשית, פותחים את הלב לקבל עוד אור. אבינו מלכנו – אין לנו מלך אלא אתה!!

ואז באה האפילה, החטא, שלנו. עם דמדומי חמה של היום הראשון, חטאו אדם וחווה. ואז מגיע הישע, אז אבא שבשמים יורד לגן ומתהלך עם האדם, אוחזו יד ביד וכביכול אומר לו – הישען עלי בני. אני כאן בשבילך. רק חזור אלי והכל יהיה בסדר.

זו העבודה של עשרת ימי תשובה – אחרי האור הגדול של ראש השנה, אנחנו מתכוננים לקבל את הישועה האלוהית, את יחידת החילוף שתוציא אותנו מהברץ אליו נכנסנו. והיחידה הזו עוברת עם מכושפים, חופרת בתוך הברץ, מכה ומכאיבה קצת לפעמים, אבל בסוף מחלצת אותנו, וישע אלוהי מתגלה אז במלא יופיו.

אז בואו נחשוב על זה לאט לאט כל פעם שאנחנו אומרים מזמור זה – אתה אורי וישעי, וממילא ממי אירא, ממי אפחד?

פשוט בסדר. גם אז אנחנו מרגישים שהיינו רוצים עוד, ומתפללים שה' יהיה האור שלנו.

אבל, יש עוד סוג של רגעים. רגעי חושך וצלמוות, רגעי אימה ופחד, רגעי אסון וצרה. אז אנחנו מתפללים לה' יתברך שיהיה המושיע שלנו.

ממשיך השפת-אמת ומבאר, שזה גם אמור להיות מהלך העבודה שלנו בימים המתוקים הללו – במהלך חודש אלול, עלינו להכין את עצמנו לאור. לאור הגדול שיורח עלינו ועל כל העולם כולו ביום הרת עולם, ביום ההולדת שלנו, יום ראש לכל הימים.

ידועים דברי הבעש"ט, על יום הולדתו הפרטי של האדם – שזהו היום בו החליט בורא עולם, שהעולם לא יכול להסתדר בלעדיו. אם כן, אומר השפת-אמת, גם יום בריאת העולם והאדם הכללי, הוא היום בו בורא עולם אמר – לא יכול יותר בלי נבראים. חייב אותם. כן, אני יודע שהם יחטאו ויעשו הרבה פאשלות בדרך, אבל אני חייב אותם. אז "ויהי אור", נבראנו. ה' האיר את העולם כולו. נבראו המאורות, קודם כל, עוד קודם לאדם. האדם בא לעולם מואר, נברא עם שחר של יום השישי, ממש נולד באמצע ותיקין...

יש הנוהגים לומר במהלך חודש אלול את מזמור כ"ז בתהלים, פעמיים ביום. הקשר הידוע מתבסס על מדרש קדמון: "אורי – בראש השנה, וישעי – ביום הכפורים, כי יצפני בסוכו – זהו חג הסוכות".

אבל, השפת-אמת (בפירושו לספר תהלים שם) מתבונן עמוק יותר, בשורש ההבדל בין שני התיאורים הללו של בורא עולם – אורי וישעי.

"אורי", אומר השפת-אמת, הוא כמו שהיה בקבלת התורה. אז הקדוש ברוך הוא התגלה באורו. לא מתוך מצוקה, לא מתוך מציאות רעה, אלא רק בתוספת טוב, אור פשוט. לפני מתן תורה לא היה אור, ואחריו יש. וכל זה "לפי שגם גופות בני ישראל היו מזוככים כמו הנשמה".

אבל אחר כך הוא הפך ל"ישעי", למושיע שלי. מתי צריך להושיע? כשנמצאים במצוקה, "כי ישעי הוא אחר החטא, כי אז הגוף צריך ישועה".

כלומר, הטוב האלוהי יכול להתגלות בשני מצבים – כאשר הכל נראה טוב, ואין תחושת מצוקה, אבל רק חסר אור. פתאום נדלק האור, ואז רואים כמה טוב. יש לנו הרבה רגעים כאלה בחיים, הכל מסתדר טוב, בסדר כזה, לא משהו מדהים אבל

מפנקסו של חוזר בתשובה

עודד מזרחי | ORCHOZER@GMAIL.COM

גובה העיניים

ממנה משחת נעליים ומברשת.

הבנאדם השתגע, צעקתי בחלל נפשי, אבל כאשר נזכרתי שאני כותב לעתים סיפורים קצרצרים מהחיים, החלטתי לזרום איתו.

הושטתי לעברו את רגלי הימנית וניסיתי לחייך חיוך רחב ככל שניתן, כדי שלא אשכח שהעולם הזה, על שלל ניסיונותיו ומכאוביו, אינו אלא שעשוע אלוהי אחד גדול.

הוא הסתער על נעלי הדהויה וצחצח אותה במיומנות כאילו מירק כתר של מלך. אחר כך צחצח את השנייה. הנעליים היו מצוחצחות להפליא כיאה לבן מלך.

הוא התרומם, חייך לעברי בפה ריקן משיניים. ידעתי מה עלי לעשות.

"כעת אני אצחצח את נעליך!", הכרזתי.

ניצלתי את תדהמתו כדי לקחת מידי את המברשת והמשחה. מרחתי במהירות האור משחה, כרעתי ארצה, העפתי מבט בנעליו המרופטות והתחלתי

יום שישי אחד חזרתי מהמקווה בשכונת מקור ברוך והלכתי לראיון עבודה במרכז העיר. כאשר הגעתי לרחוב יפו, ליד קופת חולים 'מאוחדת', בא לעברי יהודי מבוגר שכאילו נלקח מתמונות ירושלים של פעם ואמר: "אני אוהב אותך!".

נדמהתי. הרי אהבה היא דבר כה עמוק וכה מלא פחדים שנבנה באינספור ניסיונות, והעולם כיום כה קשוח וחורש קמטים, והנה בא יהודי ואומר ליהודי שאינו מכיר בלי שום לבטים: "אני אוהב אותך!..."

חייכתי לעברו והתבוננתי בו בחשד, לראות האם הוא לוקה בנפשו. הוא נראה לי כיהודי פשוט, שהיה בו משהו מיוחד.

"מה מצאת בי?", שאלתי.

"כלום. סתם אני מרגיש ככה..."

הרכבת הקלה חלפה, אנשים מעורבבים חלפו על פנינו בהבעה ירושלמית מחוספסת, קשוחה ואמיתית, כיאה לעיר האמת.

"יפה מאוד", אמרתי והוספתי, "אני הולך כעת לשתות כוס סחלב חם. אולי תרצה להצטרף אלי?".

"לא", אמר בתוקף, "אני לא רוצה לשתות איתך, אלא לצחצח לך את הנעליים!..."

נדמהתי ביתר שאת. מה פתאום שיצחצח את נעליי? ! האם זה הביטוי שלו לאהבה? ! הערפתי פעולה הדדית יותר בגובה העיניים.

"חס וחלילה", אמרתי, "אתה מבוגר ממני ואנחנו יכולים להיות חברים".

הוא חיטט בשקית גדולה שהייתה בידו והוציא

לצחצחן במרץ.

לפתע הבחנתי באיש מהודר שנטוע על מקומו ומתבונן בהשתאות במראה עיניו.

באמת לא שגרתי לראות בימינו אדם מצחצח נעליים לזולתו, אמרתי לעצמי. האיש נבלע בכניסה לבניין המשרדים שאליו הייתי אמור להגיע. קיוויתי שהוא לא המראיין. הנה הרווחתי סיפור הזוי, אבל אני עלול להפסיד מקום עבודה...

כאשר סיימתי את מלאכת הצחצוח, החזרתי לאיש את המברשת והצבע, ואמרתי לו: "אני אוהב אותך".

כמים הפנים לפנים.

נכנסתי מבורח וקצת מתוח לבניין, עליתי במעלית לקומה השלישית והגעתי לחדר המיועד. כאשר נכנסתי הסתכלתי על האיש המהודר שישב בכיסא וחשכו עיניי. זה היה האיש שהתבונן בי בעת שצחצחתי נעליים לאיש המוזר...

הוא הביט בי ופניו התכרכמו.

הצגתי את עצמי, לחצתי את ידו הקפואה ואמרתי: "לפני שנדבר, אני חייב להסביר לך מה קרה למטה... האיש הזה פשוט התחנן לצחצח את נעליי. לא יכולתי לסרב לו... וכאשר סיים לא יכולתי לסבול שמישהו ישרת אותי כך, כי אני מאמין שצריך להסתכל על כל אדם בגובה העיניים, אז צחצחתי לו את הנעליים בחזרה..."

הקרח שעל פני המנהל החל להפשיר, וחיוך דק עלה על שפתיו.

"גובה העיניים", הרהר לעצמו בקול רם, "זה דווקא יכול להתאים לעבודה בקבלת קהל..."

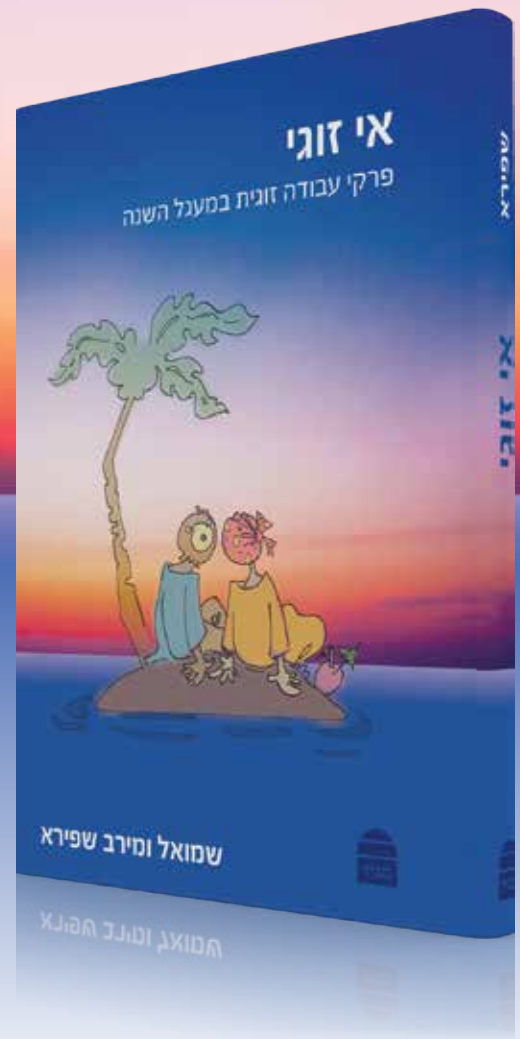
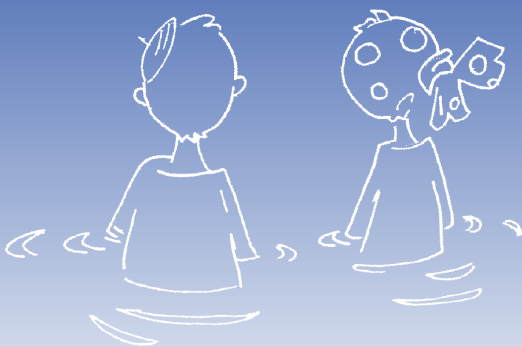
חדש!

אי זוגי

פרקי עבודה זוגית במעגל השנה

שמואל ומירב שפירא

הספר מציין אתכם איזור אי זוגי
בגוף הירח הגייס אמפאש צוגי
הקרב מלטיק ונואל ברוק איחוד
ושאלות יזירגיות.

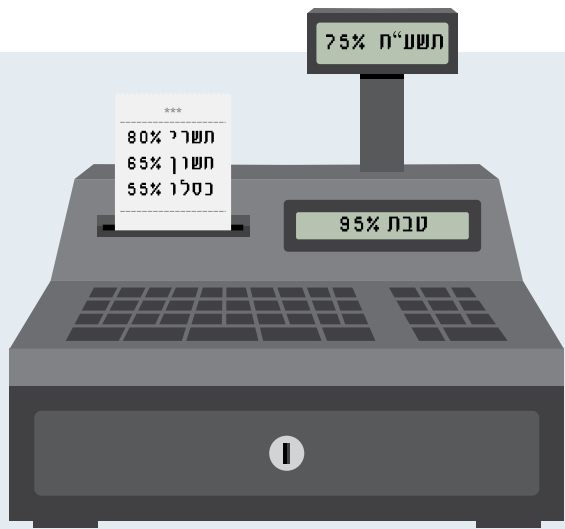

באתר www.korenpub.com
ובמשרדי ההוצאה 02-633-0530

להשיג בחנויות הספרים המובחרות וברשתות

מה יגרום לשנה הבאה להיראות אחרת?

חשיבה מעשית מובילה לכישלון

הרב שאול יורוביץ

בלי ייסורי מצפון

הרב אבינח ברנר

רב בישוב הר ברכה ומנהל בית הספר

מטרות ומדדים. זה כל הסיפור

הרב מיכאל ימר

ראש ישיבת ההסדר שעלבים

כדי שבעזרת ה' השנה הבאה תיראה אחרת ונרגיש בה הרבה יותר שמחה וסיפוק, חובה עלינו להתכונן אליה מראש. צריך מראש לחשוב מהם האתגרים והמשימות שמתאימים ליעודנו בעולם, ושאלם נצליח בהם נתמלא בשמחה וסיפוק.

רבי מנחם מגדל מקוצק אומר "היצר הרע של הטוב - הוא הטוב מאוד". כוונתו, שאם האדם דורש מעצמו דברים לא ריאליים ומצפה להיות בכל טוב מאוד, אזי הוא ייכשל, וכישלון זה יגרום לו לחוסר מוטיבציה, וכך גם הטוב לא ייעשה. לעומת זאת, אם האדם מצביע לעצמו ציפיות ריאלייות - הנכונות לו, לכוחותיו ואישיותו, אזי יחוש הצלחה ויעמוד בהן על הצד הטוב ביותר.

כך גם בפתחה של שנה חדשה: דרישות מופרזות וכלליות כמו ללמוד כל דקה, לכוון בכל מילה בכל תפילה, לעשות מעשי חסדים רבים כל יום, יגרמו לכישלון, אכזבה והתדרדרות. לעומת זאת, סימון של שלוש-ארבע משימות חשובות, כמו ללמוד ולסיים ספר ספציפי השנה, לכוון פעם אחת בכל תפילה או לדאוג לעשות מעשה חסד אחד בכל שבוע - ציפיות ממוקדות שניתן ללמוד בשילוב דרכי פעולה ישימות כמו מחי לעשות ועם מי לעשות - יגרמו בעזרת ה' להצלחה, סיפוק ושמחה.

זה לוקח זמן. לא קל לברור מהן המשימות הנכונות לי, הדבר דורש מחשבה כנה ועמוקה. להוסיף למשימות הנבחרות מדדים ודרכי פעולה שיורידו אותן אל הקרקע, גם זה דורש חשיבה מחודשת. ולאחר כל אלה, חובה עלינו להתפלל לבורא עולם שנוכח לסייעתא דשמיא, שהרי ללא זאת כל השתדלותנו לא תצלח.

חשוב שבמשך השנה, בכל ראש חודש נבדוק אם אכן מצליחים אנו ליישם את משימותינו, והננו מרגישים שמחה וסיפוק. אם נרגיש שמחה וסיפוק, נמשיך בדרך עוז. אך אם לא נרגיש, זה סימן שבחרנו במשימות שאינן מתאימות וחשובות לנו, או שאינן ריאלייות, ואז יש צורך להחליף אותן. ייתכן והמשימות ראויות ורק דרכי הפעולה שגויות וזקוקות לחישוב מחודש.

התכנון המדויק והקפדני, התפילה ממעמקי הלב, והבקרה בכל ראש חודש, הם הדרך בה נוכל, אם ירצה ה', שהשנה הבאה תיראה אחרת. בהצלחה לכולנו.

כמה היינו רוצים לקום בבוקר, להפתיע את עצמנו ולהיות אחרים לגמרי! להבטיח לעצמנו ש"יפה ושונה תהיה השנה אשר" מפציעה ועולה ממש מעבר לפינה - שונה לגמרי מכל מה שהיה לפניה. אלא שהחסד הגדול הזה שנתן לנו הקדוש ברוך הוא, שנקרא חזרה בתשובה, כשהוא מתפרש כ"הכל או כלום" עלול לבלבל ולתעתע בנו ואף לגרום לייאוש.

אז אולי במקום לנסות כל הזמן להשתנות ננסה קודם כל לקבל את עצמנו כפי שאנחנו? נמצא בנו נקודות טובות, נירגע מהריצה התמידית והמתח האין-סופי של רצון לשינוי והתקדמות וייסורי מצפון. "כי צריך לדון את כל האדם לכף זכות" - כל האדם! כולל את עצמי (ליקוטי מוהר"ן רפ"ב).

השנה תיראה אחרת ברגע שנדע לאהוב את מה שבנינו עד עכשיו. נכון, אנחנו לא מושלמים, וכנראה גם לא נהיה כאלו, אבל בכל זאת, בסך הכל, אם ננסה לתת משוב לעצמנו, אנחנו אנשים ישרים וטובים, אוהבים את הקדוש ברוך הוא ואת תורתו, אוהבים את הבריות ושומחים בחיים.

לא באתי לטשטש את החטא והעוון, את הבעיות והמכשולים. רצוני קודם כל לשים אותם בפרופורציות הנכונות.

עכשיו, לאחר שנשמנו עמוק, נרגענו, טפחנו לעצמנו מעט על השכם והתאהבנו בנו מחדש - אפשר לדבר על שינוי. שינוי שמח ומבורך. כזה שיעשה לנו טוב ולא יעמיק את הניכור שלנו מעצמנו. שינוי קטן שיעמיק את השמחה שבנו כלפי שמיא וכלפי הסובבים אותנו.

בשורות האחרונות שנתרו (פרופורציות, כבר אמרנו...) אכתוב שינויים קטנים שעשויים להוביל לשנה מקסימה. כל אחד מוזמן להוסיף ולקבל את מה שמתאים לו:

לימוד תורה - מעבר לחובה הבסיסית כדאי ללמוד משהו קצר שמעניין משמעות, שממלא ומשמח אותי.

מידות טובות - כיבוד הורים (עוד טלפון, עוד ביקור, לעזור בשמחה ועם חיוך), מידה שבידי לשנות וראוי לעבוד עליה (כעס, ציניות, זלזול, כבוד, סבלנות וסובלנות).

משפחה - אנחנו נוטים לבקר דווקא את הקרובים לנו ולהיות נחמדים וסלחניים כלפי האחר שאיננו מכירים. יחס של אכפתיות, אהבה והיכרות עמוקה עם המשפחה הקרובה יהפוך את השנה לנעימה ומתוקה.

תחביב - למצוא עיסוק לשעות הפנאי. זה מועיל לנפש ולהתנתקות מהנייד...

בדרך כלל התשוקה לשנה טובה - שינוי לטובה, העוטף אותנו לקראת השנה החדשה, מכוננת ומתועלת לשינוי הנסיבות החיצוניות או למצער לשינוי המעשים, כאילו שהדברים תלויים בהשתנות המצב החיצוני. מובן ופשוט שהליך זה נועד לכישלון מראש, שהרי אין זה ביד האדם, ובנוסף גם אם ישתנו הנסיבות זה רק יעורר אתגרים והתמודדויות חדשות. שינוי מתרחש רק בתוך נפשו של האדם.

מקרא מלא דיבר הכתוב: "לא בשמים הוא... ולא מעבר לים... פי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך לעשותו" (דברים ל). השינוי יתכן רק בתוכך פנימה.

מחד, זה מחייב את האדם לחשב את חשבון נפשו ולהסתכל עמוק פנימה, אך מאידך זה גם מקל מאוד, לא מוטל עליו לטפס אל גבהים חדשים ונשגבים כי אם לחפש אחר טבעו האמיתי המצוי בתוך נפשו.

רבי נחמן מברא (תורה לה): "דע פי תשובה היא לשוב את הדבר למקום שנטל משם". כלומר תשובה משמעה התחברות אל מציאותנו האמיתית, חזרה אל השרש. אין בה תוספת או השתנות אלא חזרה למקומו האמיתי. ועל כן "תשובה קדמה לעולם", השינויים והעיוותים נוצרו מן העולם, והתשובה היא ההתנערות מהם בהידבקנו אל שורשנו וטבענו האמיתי.

המחסום העיקרי המונע מן האדם לחזור ולדבוק בשורשו הוא ההתייחסות למציאותו החיצונית, הנוכחית והחולפת, כאילו היא זהותו האמיתית. ה"תשובה" - יכולת ההשתנות - היא בסיס הקיום היהודי. מסופר על צדיק אחד שרצה ללמוד את משחק השחמט, אך כשאמרו לו שאחד הכללים הוא שאי אפשר להתחרט אחרי מהלך, אמר: "אם כך איני חפץ בכך שהרי אין זה משחק יהודי, אצלנו תמיד אפשר להתחרט".

מצב זה, בו תקוע האדם ב'דמות' החיצונית הנוכחית שלו ומזדהה עמה, ואינו מודע למלוא גדלות נשמתו, מתוארת בכתובים כקשיות עורף וערלות לב - תקיעות וחוסר גמישות, שתי תכונות אלה מזוהות תמיד עם החטא.

לעומת זה, את הבסיס לתשובה וליכולת השתנות מפרש הכתוב "וּמְלָתָם אֶת עֶרְלַת לְבָבָם וְעִרְפָּם לֹא תִקְשֹׁ עוֹד", וארובה "וְנִתְתִי לָכֶם לֵב חֵדָשׁ וְרוּחַ חֵדָשׁ". רכות הלב ורוח ההתחדשות הם המנגנון הנפשי הפנימי המאפשר את ההשתנות וההתקדמות, שהרי גם לאחר נפילה ישנה גמישות ורכות להקשיב, להפנים ולהשתנות.

B.A. בעבודה סוציאלית

מקצוע לאנשים שמשנים מציאות

מקצוע ייחודי, חברתי ומבוקש, המשלב לימודים אקדמיים,
יחס אישי והתנסות בעבודה מעשית.

- < הכשרה מעשית החל משנת הלימודים הראשונה
- < קבלת רישוי משרד הרווחה עם סיום התואר
- < אפשרויות תעסוקה רבות ומגוונות

בנוסף, תוכנית הסבה דו שנתית לבעלי תואר B.A.

מפגש פתוח | 3.9.18, יום ב' | 14:00-17:00

מגוון מלגות | פעילות ומעורבות חברתית | מגוון קהילות סטודנטים
שכר לימוד אוניברסיטאי | בית מדרש ומדרשה

לפרטים נוספים ולהרשמה מרכז הכוונה והרשמה:
www.zefat.ac.il | 1800-344-544

שום דבר לא יגרום

הרב רונן טמיר

ראש מדרשת בינת, שבות רחל

באמת? אין סיבה שהשנה הבאה תהיה אחרת. ניסוח השאלה, בעיניי, הוא חלק מהבעיה. השאלה אינה מה יגרום לשנה הבאה להיראות אחרת, אלא מי יגרום לה להיראות אחרת. הנטייה להטיל את האשמה, ובהתאם לכך – גם את האחריות לתיקון, על איזשהו גורם חוץ – מעקרת את הסיכוי לתיקון עמוק ואמיתי. זכור לכולנו סיפורו של ר' אלעזר בן דורדיא, שלאחר שעבר עבירות חמורות מנשוא ביקש לחזור בתשובה. בצד לו, פנה אל ההרים והגבעות, אל השמיים והארץ, אל החמה והלבנה, ולאחר שהושבו פניו ריקם – הסיק את המסקנה המתבקשת: אין הדבר תלוי אלא בי.

כך גם מבאר הרב קוק: "אחד מהיסודות של התשובה, במחשבתו של האדם, הוא הכרת האחריות של האדם על מעשיו, שבא מתוך אמונת הבחירה החופשית של האדם. וזהו גם תוכן הווידוי, המחובר עם מצוות התשובה – שמודה האדם שאין שום עניין אחר, שיש להאשימו על החטא ותוצאותיו, כי אם אותו בעצמו, וכזה הוא מברר לעצמו את חופש רצונו ועוצם יכולתו על סדרי חייו ומעשיו, ומתוך כך הוא מפנה לפניו את הדרך לשוב אל ה', לחדש את חייו בסדר הטוב".

אם כן, הגורם לכך שהשנה הבאה תיראה אחרת – הוא אני.

כמובן, בתחום הרוחני, כמו גם בזה הגשמי, האדם אינו בודד בעולם. "זוכרת את ה' אלוקיך, כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל". חלק בסיסי בתהליך התשובה של האדם הוא העמידה לפני ה'. לכן, פותח הווידוי במילה "אנא". הווידוי הוא חלק מהתפילה, הצלחת תהליך התשובה מושגת על ההבנה שהקדוש ברוך הוא איתי, לצידי.

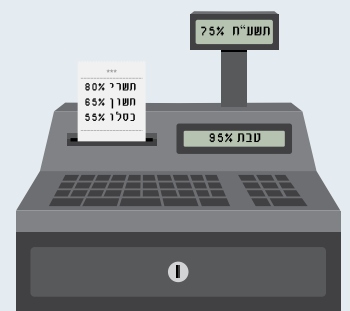
נוסיף שלוש עצות מעשיות:

א. התבוננות. ההתבוננות צריכה להיות אופטימית, להתרכז בהצלחות ובהישגים של השנה החולפת, ורק לצידם – לשים לב לעניינים הדורשים שיפור, מתוך הבנה שהכישלונות אינם מייצגים את מהותי העצמית.

ב. הכרת הטוב. גם כלפי הקדוש ברוך הוא, על כל הטוב שגמל איתי בשנה שעברה, וגם כלפי עצמי, על ההצלחות, ההתקדמות והשינויים הטובה. הכרת הטוב יוצרת אמון בסיכויי הצליחה.

ג. אני לדודי ודודי לי. החידוש בחודש אלול, לעומת עשרת ימי תשובה, נעוץ ביכולת של האדם להציג את המבט הכללי, השאיפות הארוכות, ללא חישוט בפרטי פרטים. חידוד השאיפות ועמידתי מול ריבונו של עולם, בבחינת "אני לדודי" – נותנים כוח לשינוי.

שנוכה לשנה טובה ומתוקה, שנה בה יתגשמו כל משאלותינו לטובה, בכלל ובפרט.

פרשת כי תצא | הון חברתי וחמורים רובאים

לפני שנים רבות, אשתי איליין ואני נסענו להרי קטסקיל, יעד חופשות הקיץ הפופולרי של יהודי ניו-יורק זה שנים, והנהג שלקח אותנו סיפר לנו על חוויה שחוהה שם. ביום שישי אחד אחר הצהריים, סיפר, הוא נסע להצטרף אל משפחתו שנפשה באזור, וראה אדם חובש כיפה גוחן על מכוניתו בצד הכביש. אחד הצמיגים היה שטוח, והוא עמד להחליף אותו.

הנהג שלנו עצר בשולי הכביש, ניגש לאיש, עזר לאיש להחליף צמיג, ואיחל לו "גוד שאבס". האיש הודה לו, הסיר את הכיפה ושם אותה בכיסו. הנהג שלנו נעץ בו בוודאי עיניים תוהות, שכן האיש פנה אליו והסביר: "שמע, אני לא יהודי. אני פשוט יודע שאם אני שם על הראש את הדבר הזה", והוא הצביע על הכיפה, "תמיד יעצור איזה יהודי ויעזור לי".

בשבתות כי תצא אני נזכר לפעמים בסיפור הזה, למקרא הפסוק "לא תרָאָה אֶת חֲמוֹר אֶחָיֶךָ או שורו נפלים בדרך והתעלמת מהם. הקם תקים עמו". לכאורה, פרט קטן בפרשה הגדושה בשלל מצוות. אך זהו פסוק המלמד אותנו כיצד צריכה להיראות חברת-ברית. האנשים בחברה כזו הם שכנים טובים, הנכונים לעזור גם לזר במצוקה. הם דואגים לרווחת הזולת. כשהם רואים מישהו זקוק לעזרה הם לא ממשייכים ללכת כאילו לא ראו דבר.

חכמינו נחלקו כאשר לטעמה של המצווה. היו שאמרו כי ביסודה עומדת הדאגה לרווחת הבהמה – החמור או השור – ושמן הפסוק הזה אפשר להסיק שאיסור צער בעלי חיים הוא איסור מן התורה. אחרים, וכולט ביניהם הרמב"ם, סברו שתורף העניין הוא רווחתו של ה"אח", בעליה של הבהמה, הדואג פן ייאלץ להישאר עם הבהמה על אם הדרך, חשוף לסכנות; מילת המפתח פה, לפי קריאה זו, היא "בדרך". בימי קדם, הדרכים היו בחזקת סכנה.

חז"ל דנו גם בשאלת היחס המדויק בין מצווה זו לבין אחרות שבספר שמות, הדומה לה אך איננה זהה לה, "כי תרָאָה חֲמוֹר שֹׁנֵאֵךְ רֹבֵץ תַּחַת מְשָׁאוֹ וְחִדַּלְתָּ מְעֻזּוֹ לוֹ עֵזֶב תַּעֲזֹב עִמּוֹ". מה קודם למה, עזרה להקמת "חמור אחיך" או "חמור שונאך"? התשובה: חמור שונאך. הטעם: התורה רוצה שאדם "יכוף את יצרו", כלומר ילמד להתגבר על רגש האיבה ויהפוך אויב לאוהב. יש כאן אבחנה חשובה: ואהבת לרעך – ועזרת לרעך. אפשר לדרוש מאדם לעזור לשונאו, ואפילו להעדיף את על פני עזרה לאוהבו, כי יש לכך ערך חינוכי; לעומת זאת, כאשר הדברים אמורים לא בעזרה אלא באהבה, התורה מצווה על אהבת הרע ולא על אהבת השונא. ציווי לאהוב את האויב מנוגד לטבע האדם. כל אימת שניסו אותו הוא חולל טרגדיות של שנה ארוכת שנים.

הכלל, כדברי הרמב"ם, הוא לעשות למען אדם במצוקה את מה שהיינו עושים למען עצמנו לו נקלענו למצבו. "כל שאילו הייתה שלו, היה טוען ופורק – הרי זה חייב לטעון ולפרוק בשל חברו". אבל, ממשך הרמב"ם, טוב אף יותר לזנוח שיקולים של כבוד, לנהוג מידת חסידות ולעשות "לפנים משורת הדין: אפילו היה הנשיא הגדול וראה בהמת חברו רובצת תחת משא של תבן או קנים וכיוצא בהן, פורק וטוען עימו".

כל זה הוא חלק ממה שהסוציולוגים בני זמננו מכנים "הון חברתי": הון שאינו כסף וזהב, כי אם משאבים של אמון בתוך חברה. בעל הון חברתי הוא זה היודע כי הוא מוקף באנשים שאכפת להם ממנו: שיישבו לו אבדות, שיעזרו עזרה אם הם מזוהים פריצה לביתו או למכוניתו, שישארו עין על ילדיו ויזהירו במקרה סכנה, ושיתרמו, באופן כללי, לשכנות הטובה – שהיא ממרכיביה העיקריים של חברה טובה.

על מצבו של ההון החברתי בזמננו הרבה לכתוב הסוציולוג מאוניברסיטת הארוורד רוברט פטנאם. במאמר מפורסם שכותרתו "באולינג לכד", ולאחר מכן בספר באותה כותרת, הוא התרה על ירידה חדה בהון החברתי בתקופתנו. סמל לכך הוא מצא בעובדה שיותר ויותר אנשים הולכים לגלגל כדורים באולמות הכדורת, הבאולינג, אבל פחות ופחות עושים זאת במסגרת קבוצות וליגות. בעיניו הדבר מתמצת את האינדיבידואליזם של החברה בת זמננו ואת הצל המלווה אותו – הבדידות.

כעבור עשר שנים, בספר מרתק לא פחות ושמו "חסד אמריקני", הוא סייג את טענתו. ההון החברתי חי וקיים גם בארה"ב – אבל במקומות מסוימים, הלא הם קהילות דתיות: בתי תפילה שעדיין מאגדים אנשים יחדיו בתחושת שייכות ובאחריות הדדית.

המחקר המקיף שהוא ערך בארה"ב בין השנים 2004 ו-2006 העלה שאנשים ההולכים בקביעות לבתי תפילה נוטים יותר לתרום כסף למטרות צדקה, גם מטרת צדקה שאינן דתיות. הם גם נוטים יותר להתנדב, לתת כסף לדרי רחוב, לתת תשר גבוה לעוזרים בחנויות, לתרום דם, לעזור לשכניהם בעבודות בית, ובלות זמן עם אנשים המרגישים מדוכאים, לתת לנהגים חסרים לעקוף אותם, להציע את מקום הישיבה שלהם לזרים ולעזור לאנשים למצוא עבודה. אמריקנים דתיים נוטים הרבה יותר מבני ארצם החילונים לתת לאחרים מזמנם ומכספם – בתוך הקהילות שלהם ומחוצה להן כאחד.

חשבו על רגע שבו שיוועתם לעזרה, וחבר או זר בא לעזרתכם. האם מקרים כאלה נשארים בזיכרון? כמובן. הם חיים בתודעתנו שנים על שנים, ובכל פעם שאנחנו חושבים עליהם שוטפת את נפשנו נהרה של נועם וכמו אומרת לנו: העולם, ככלות הכל, איננו מקום רע כל כך. וזה הרעיון משנה-החיים שלנו: לעולם אל תחשבו שאין לכם זמן לעזור לאדם במצוקה הזקוק לכם. הרי דווקא עכשיו, במסווה של עיכוב, נקרתה לכם הזדמנות להשקיע-זמן בעלת תשואה נדירה. אתם תשקיעו רגע, אך השפעתו הברוכה תימשך כל ימי חייכם. "מיטב סגלת חיי אדם ישר", כתב המשורר ויליאם וורדסוורת, היא "מחיות קטנות, שכוחות, זוטות חסרות פגוי, נעלמות, של אהבה וחסד".

ההרשמה
לשנת הלימודים
תשע"ח בעיצומה

דעת כתר
נפש מידות
הבדלה בינה
רוח מלכות
המתקה
נצח

תורת הנפש

בית הספר הגבוה לפסיכולוגיה יהודית

גשומה מראה? גשומה מאהבה?
גשומה משמחה!

"איך להפוך את תהליך השינוי בנפש
מכבד ומעיק לשמח ומתוק?"

כנס נשים ח"י אלול | תל אביב

יום ההולדת לשני המאורות הגדולים הבעש"ט ואדמו"ר הזקן
הרב מיכי יוספי | הרב נעם שפירא | הרב משה גנוט | דיצה אור
התועדות עם אתי אנקרי ונעמה מנוסי

מרכז דוהל | רח' התקווה 76, תל אביב | חניון "בית דני" חינם
יום רביעי ח"י אלול תשע"ח (29.8.18) | 16:30-22:30

כנס גברים בירושלים
יום רביעי כ"ה אלול (5.9) 16:00-22:00

כנס נשים בצפון בקרית מוצקין
יום רביעי כ"ה אלול (5.9) 10:00-14:30

תורת הנפש
כפי שיטת הבעל שם טוב

YouTube

תפילה של הבעל שם טוב

חפשו בגוגל:
"תשובה משמחה"

כרטיסים בטיקצאק
tickchak.co.il/2541

www.torathanefesh.org

02-5662323
ירושלים | תל אביב | חיפה

ALLUMA@GMAIL.COM | אלומה נחמה נב

לא נדרשים מהפכים

בשבת ג' תמוז, היולול הרבי מלובביץ', זכיתי להתארח בכפר חב"ד. הוזמנתי להעביר שיעור לסטודנטיות, ועל הדרך להתבשם מן הרוח העניקת שנושאת אותי על גבה. האמת היא שהרבי מלווה אותי מילדות, יש במשפחתי מחסידיו, תמונותיו יוצא ומנופף לשלום בפתח ה-770 או מאיר פנים בחלוקת הדולרים נמצאות בכיתם של סבי וסבתי מאז שאני זוכרת את עצמי. ההתקשרות העמוקה יותר החלה כשזכיתי לערוך כמה ספרים שמאגדים ממכתביו, ובבת אחת נגלה לי עולם של חוכמת אמת, שידעתי שלבי רוצה להידיבק בה. משפטים קצרים, תמציתיים, שמקפלים עבורי עולם ומלואו, שמכוונים את עבודת החיים שלי לתדר הנכון. ומאז, דמותו של הרבי איתי, ברגעים הפומביים יותר ופחות. מנחם משיב נפשי.

יותר קל לייבש ביצות

באותה שבת, מצאתי את עצמי עם רדת הכוכבים פונה אל מבנה ה-770 על הגבעה. הולכת ברחובות הכפר, כשאופפת אותי תחושה חזקה שגם כשאני לבד, אני ממש לא בודדה. הגעתי אל מול חלונות הווטראז' של חדרו המואר של הרבי. בפנים התנועעו חסידים בתפילת ערבית, ואני עמדתי מחוץ לחומת הלבנים והסתכלתי. עמדתי שם קרוב לשעה, מתבוננת, מהופנטת, מתפללת בתוכי ללא מילים רק עם הרגשה ממלאת של טוב ואמת וקרבה. עמדתי שם עד שהרגשתי שנפשי שבעה.

כשארוזתי את חפציי במוצאי שבת ונכנסתי אל הרכב, ניסיתי לסכם לעצמי עם מה אני יוצאת מהשבת הזו, והתחושה המפתיעה היתה שלמרות שהגעתי כדי להתקרב, אני לא חבדניקית, ויתכן שגם לא אהיה. ואני גם לא ברסלבת. אני לא שום דבר שהוא לא אני, ולא נדרשים לי מהפכים גדולים בחיי, רק להמשיך בטוב שאותו אני נושאת בהתמדה, יום יום במלאכתי. הופתעתי מן התובנה הזו, אבל היא היתה חזקה ואמיתית כל כך, שהרשיתי לה להתפתח בתוכי.

כשאנחנו מדברים על אלול, אנחנו מדברים על לשוב לעצמנו, לעצמיותנו, ללוח הפנימי שהוא לגמרי אנחנו. אבל לפעמים הרבה יותר קל לייבש ביצות, לצאת למלחמות, לתכנן ולבנות מערכת כיפת ברזל, להעביר שיעורים לאלפי נשים, להיות פה ולהיות שם, לעשות מהפכים גדולים, כל אלה הרבה יותר קלים מאשר להישאר עם תכונה אחת, אפילו רק אחת, שהיא שלי וקשה לי שהיא שלי.

קל יותר להפוך את העולם מאשר להיות מי שאנחנו באמת. קל להשליך את כל המקומות החסרים שלנו על ההרגשה שאנחנו לא טובים כפי שאנחנו, ולכן צריך להפוך הכול ולהתחיל מהתחלה, ולהשתנות בשביל משהו נעלם. צריך לאזור כוחות נפש רבים בשביל להיות מסוגלים לקום ולומר: זאת אני. מי שרוצה להיות בחברתי, מוזמן. מי שלא, אני לא נוקפת אצבע כדי להשתנות בשבילו. אלף פעם השתניתי בשביל מי שמחוץ לי, ורק בשבת היא קלטתי שזה היה החלק הקל.

מה ששייך לך

ימימה מבהירה לנו שלהיות רוחניים - זה להיות כפי שאנחנו באמת. ולא פלא שלעתים זה מסלול חיים שלם של נקיין, טהרה, שקילת המילים, האטת התגובות המתפרצות, ובעיקר קבלה עמוקה והסכמה גם לתכונות שלנו שקשה לנו איתן. למרות האבסורד, להיות מי שאנחנו באמת, זה לא בא ברגע.

היא גם ממשיכה ומבהירה לאחת הלומדות: את טרקת את הדלת וברחת מבית ההורים, ברכת לחו"ל, ניסית להיות מישהי אחרת, סגרת דלת למי שהיית. אבל לא מחליפים את הדמות האישית שלך, אַת מי שאת, במשהו שקרי. את מנסה לדחות את כל מה שהיית כאילו זה לא קיים, אבל זה קיים. אם יצאת וברחת - טעית בדרך, דעי שבסופו של דבר, מה ששייך לך - שייך לך. כי ההורים שלך, המשפחה, בן הדרך, האחות, דווקא זה מה שיועיל ויעזור לך ויקדם אותך בחיים. זה מה שקיים באמת בחיים, לא הדמיונות והשינוי בשביל משהו חיצוני. וברגע שנסכים לקבל זאת, נגלה את טובם ויופיים של החיים שלנו כפי שהם. נדע לשמוח ממה שיש. השחרור, כך היא ממשיכה, מאפשר יציאה מן הסתירה האישית ומן החיקויים והרצון להיות מישהי אחרת. המערכת חוזרת לכוחה.

אז אולי זה לא יהיה קל להיות מי שאנחנו, אבל באמת שלא נדרשים לנו מהפכים גדולים. ובשביל להרגיע אותי, חברה חבדניקית שסיפרתי לה על אותה תובנה, אמרה: נו, זה ברור, אין לך מה לדאוג, הרבי משאיר הרבה חסידים שלו על אזרחי...

אהרן רזאן

חומס, צ'יפס סלט

שמעתי על אישה צדיקה שהייתה בירושלים, שכל בניה תלמידי חכמים מופלגים. לפני פטירתה, שאלו אותה כיצד זכתה לכך, והיא אמרה: "רציתי שהם יהיו תלמידי חכמים". אמרו לה: "הרבה רצו ולא עלתה בידם". אמרה: "הרבה רצו. אבל אני רציתי רק את זה!"

אחד נכנס לחנות נעליים: "אפשר לקבל קופסה?"

המוכר מעקם את מצחו, חוכך בדעתו ומחכך בראשו לכאן ולכאן ובסוף אומר: "בסדר, עשרה שקלים".

בינתיים איש אחר עומד ליד הקופה עם זוג נעליים שבחר. האיש משלם והמוכר אורז אותן בקופסה ומוסר לו.

שואל הראשון: "למה הוא קיבל קופסה בחינם?"

עונים לו: "הוא קנה נעליים. אתה לא!"

ומה הנמשל? לפני שנים, במכון מאיר, שמעתי רעיון חזק: כידוע, כל מיני בלשנים וחוקרי דקדוק היו מתייעצים עם הרב קוק זצ"ל על השפה העברית וחוקיה, ופעם אחת העזו להקשות: כיצד ייתכן שהוא מומחה גדול מהם גם בתחום ההתמחות שלהם, בעוד אצלו זהו רק תחום משני! שהרי יד לו בכל ים התורה כולה, נגלה ונסתר, ש"ס ופוסקים, ראשונים ואחרונים כאחד. אמר להם: "מי שמבקש לקנות את העיקר, נותנים לו את הטפל. אך מי שרוצה רק את התוספות, צריך לשלם עבורן".

זה קיים בהרבה תחומים. המורה הראשון שלי למוסיקה תמיד דרבן אותי ללמוד ליצור מוסיקה. "זה העיקר" היה אומר. בדרורני יש התעסקות גדולה מדי בפרטי פרטים של משהו קטן. אחד מתמחה בחליל פיקולו ואחד במוסיקה עממית של קוריאדה... לפני דורות כל מוסיקאי היה צריך לדעת להיות מלחין וממילא ידע לעבד, לשיר ולנגן ברוב הכלים.

נחזור לעולם הקדושה. השנה, באומרי את מזמור "לרוד ה' אורי" הבנתי את המילים "אחת שאלתי": ריבונו של עולם, אנחנו רוצים את העיקר!

שמעתי על אישה צדיקה שהייתה בירושלים, שכל בניה תלמידי חכמים מופלגים. לפני פטירתה, שאלו אותה כיצד זכתה לכך, והיא אמרה: "רציתי שהם יהיו תלמידי חכמים".

אמרו לה: "הרבה רצו ולא עלתה בידם".

אמרה: "הרבה רצו. אבל אני רציתי רק את זה!"

אחת שאלתי.

הולכים על העיקר. אמונה. קרבת ה'. התורה.

הצ'יפס, הסלט והשתיה כבר כלולים בעסקה.

כיוון שאנחנו באלול אספר על חורשה קטנה באמצע שכונה יוקרתית בירושלים. עברתי לידה במקרה ונכנסתי להתבודד קצת. גיליתי מקום קסום. שקט, רוגע וציפורים, ואין בה אדם. בכניסה אליה ראיתי שלט המפרסם וילות יוקרתיות עם נוף לחורשה, וחשבתי לעצמי: השדה הוא חיים, אבל בית עם נוף לשדה עולה מיליונים. אנשים יושבים להם בסלון ממוזג ורואים את השדה. העיקר זה לראות את המלך, והמלך בשדה.

קרוב אליך

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברגנשטיין > עיצוב גרפי: אליעזר מרגליות

לפרסום, תגובות, תרומות, יצירת קשר והצטרפות למנוי הפצה: 052-4061065 • INFO@QAROV.ORG • קרוב אליך

יש סוכות... והיא סוכות ירושלים

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
26 סיון אלול	27 ט"ו אלול	28 י"ז אלול	29 י"ח אלול	30 י"ט אלול	31 כ"א אלול	1 כ"ב אלול
הפנינג בסוכות ירושלים						
2 כ"ב אלול	3 כ"ג אלול	4 כ"ד אלול	5 כ"ה אלול	6 כ"ו אלול	7 כ"ז אלול	8 כ"ח אלול
9 כ"ט אלול ראש השנה ערב ראש השנה	10 א' תשרי ראש השנה	11 ב' תשרי ראש השנה	12 ג' תשרי	13 ד' תשרי	14 ה' תשרי	15 ו' תשרי
16 ז' תשרי	17 ח' תשרי	18 ט' תשרי יום כיפור ערב יום כיפור	19 י' תשרי יום כיפור	20 י"א תשרי	21 י"ב תשרי	22 י"ג תשרי
23 י"ד תשרי ערב סוכות סוכות	24 ט"ו תשרי סוכות					

למידע על סניפים פעילים ברחבי הארץ ולהזמנות חייגו *2582
ההטבות תקפות גם להזמנות באתר סוכהפלוס.co.il
תצוגה מרהיבה, במחסן הראשי: מושב ברכיה, ליד אשקלון

סוכות ירושלים
הסוכה למהדרין
2582.co.il
*2582

האבות נוספת בקניה אחת 1000 ש"ח

תיק לסוכה ב-50 ~ במקום 100 ~	סוכטף ב-100 ~ במקום 200 ~
כיור נייד במחיר השקה ב-350 ~ במקום 550 ~	כסוי כסא 10 יח' במחיר של 9 יח'
גרילנדה 5 בתים ב-100 ~	מעצב פינה 3 יח' ב-50 ~

האבות בכל קניה

לולבית חינם
קישוט מיגנטים חינם
הובלה בתוך העיר חינם

פרץ איינהורן

מעשים פשוטים עושים אנשים גדולים

קודש יש למפקד המחלקה או מפקד הפלוגה על הכתפיים, העיקר זה האדם שבו, הלב הטהור של ישראל קדושים שמפעם בתוכו.

“אתה בטח לא זוכר אותי”

יש מושג שנפוץ אצל חיילים שבעצם מסביר במילים קצרות שלחזור לצבא ביום ראשון זה באסה. חיילים מרגישים שבורים אחרי שבת טובה עם המשפחה ועם החברים ועם טעם טוב ונעים של האזרחות. בחסדי ה' כבר על תחילת הטירונות שלי שמתי לב איך זה משפיע על כל החברים שלי במחלקה, ולכן השתדלתי בכל יום ראשון להביא איתי שתי חבילות של mix מגדים מהדרין וקרום לחמישים שוקולדים קטנים: פסק זמן, מקופלת, כיף כיף. הייתי יושב במוצאי שבת קודש ומצמיד על כל שוקולד קטן פתק שבו כתוב: 'אחי היקר והאהוב. שיהיה לך שמחה יום א'. אוהב אותך, אחיך הקטן - פרץ'. בהתחלה צחקו עלי. כולם אכלו את השוקולד, אבל צחקו. הייתי אומר לכולם בחיך: "שמחה יום א'", "שמחה יום א'". אחים אהובים - ברכת "מוזנות" או "שהכל" לתחילת שבוע שמח של שטח, קוצים וזחילות. שבוע אחרי - אותו דבר, חודש אחרי - אותו דבר, העיקר העקביות וההתמדה! עד ש"שמחה יום א'" הפך להיות ממש נוהל מחלקתי. כל החברים היו אוכלים את השוקולדים ואומרים איתי: "שמחה יום א' בצבא". לאחר כעשר שנים התארחנו שבת בבא"ח גבעתי. בערב שבת קודש זכיתי לשבת ליד הסמג"ד של הבא"ח. הכרתי אותו בפנים, אבל לא זכרתי את שמו. לפני שעשיתי קידוש למאות חיילים שסגרו שבת, הסמג"ד ניגש אלי ואמר לי: "אתה בטוח לא זוכר, אבל כשהיית טירון בבא"ח, אני היית מפקד מחלקה ובכל יום ראשון ראיתי מה אתה עושה לחברים שלך במחנה נתן ואיך אתה מחזיר להם את 'שמחה יום א'". אני אמנם לא דתי, אבל כשישבות שלי עם מפקדי הפלוגות בכל תחילת שבוע, אני פותח את הישיבה במילים: "שמחה יום א'" - מביא להם משהו מתוק ומבקש מהם לספר מה הדבר הכי טוב שקרה להם עם הפלוגה בשבוע האחרון."

קופת השמחה

ממש בתחילת השירות הצבאי, כבר בטרם טירונות, ראיתי, שמעתי והרגשתי את הצימאון של האחים שלי לכיתה, למחלקה ולפלוגה. בכל שעת ת"ש או בשטח חצי שעת ת"ש השתדלתי לתפוס חבר או שניים ולשבת איתם כמה דקות בודדות. בטירונות התחלתי לפני שבתות לעשות קניה של ציקולוקים ושתייה קרה והתחלתי לארגן עונג שבת בפלוגה, ובשבת בבוקר קידוש ולימוד עם החברה מהמחלקה ומהפלוגה שאהבו מאד את הפינוקים, אבל גם את דברי התורה. לאט לאט, בצבא כמו בצבא, ברוך ה' כולם מתחברים והקשרים מתחזקים וראיתי שאפשר לנצל הזדמנויות להתוועד עם האחים שלי אפילו לכמה דקות וזה היה פשוט נפלא. ככל שהגיעו יותר חברים, התחלתי לאסוף מהדתיים ומה"מתפללים" כמה שקלים לפני שבת, וגם באמצע שבוע פתחנו קופת "שיעורי תורה בשמחה" והחברה היו שמים שם צדקה, ומהכסף הזה היינו מארגנים את הקניות להתוועדות, לקידושים ולשיעורים.

חידון תנ"ך

הייתי קונה סוכריות טובי, נחשים, בננות, לכבות, חמצוצים (אני ממש אוהב את הדברים הלא בריאים האלה...) ומתחיל לשאול את החברה שאלות בתנ"ך ועל כל תשובה נכונה הייתי זורק חמצוץ חיוק. מי היה הבן של אברהם אבינו? מי נתן לעם ישראל את התורה? איזה ים עם ישראל עברו? מי אמר למי: "לך בכוחך זה והושעת את ישראל"? חצי שעה של חידון בתנ"ך שנאספים אליך עשרות חיילים בסדיר, בקבע ובמילואים, צעירים ומבוגרים, ופשוט כל כך נהנים לנסות בכוח להיזכר. השתדלתי להביא איתי תנ"ך ועוד כמה מבית הכנסת, ובאמת נפלא לראות איך ישראל צדיקים מתאמצים לדפדף ולחפש: יהושע, שופטים, שמות, בראשית, מלכים... יהי רצון שנוזכה שיהיה שם שמים מתאהב על ידינו תמיד!

לכבוד המחזור החדש של המתגייסים, חשבתי לשתף במספר סיפורים קצרים שהם בבחינת "תן לחכם ויחכם עוד", כך שמי שיקרא את הדברים יקבל מעט רעיונות יצירתיים וטובים. ואם נזכה שמתוך הקריאה יהיו רבים שיפנימו את הסיפורים וימשיכו לפעול לאורם, לשתף אחרים ולחזק את הסובבים, שם שמים יהיה מתאהב על ידינו בפשטות.

מהטירון למג"ד

באמצע הטירונות שלי הכניסו את כל הטירונים בבסיס לאולם ההרצאות לטובת שיחה עם המג"ד. המג"ד דיבר מאוד יפה. סיפר לנו מורשות קרב על חטיבת גבעתי והחזיר בנו מוטיבציה וערכים טובים. לאחר השיחה החלטתי שאני רוצה לכתוב מכתב תודה וחיוק למג"ד. כשיצאנו הביתה לסוף שבוע, ישבתי בבית וחשבתי מה לכתוב. היה לי מאוד חשוב לכתוב לו ולאשתו וילדיו תודה רבה על מסירות נפש של שנים רבות, לילות כימים לטובת כלל ישראל, ולאחל לו ולברך אותו בהמשך שיעתא דשמיא גדולה בכל מעשי ידיו וענייניו הכלליים והפרטיים. כך עשיתי, ברוך ה', ובסוף אפילו הוספתי פסקה קטנה מספר 'אורות'. כשחזרתי לצבא ביום ראשון, הגעתי שמח במיוחד לבסיס. ישר רצתי ונכנסתי ללשכה של המג"ד והעברתי לרל"שית שלו את מכתב החיוק וביקשתי ממנה להעביר אותו למג"ד. לאחר כשבוע וחצי של ציפייה לתגובה, זכיתי לקבל מכתב תודה וברכה בחזרה: שלום פרץ. התרגשתי ממכתבך היקר. הקראתי את המכתב גם לאשתי ולילדיי. באמת נתת לי ולמשפחתי כוחות. בהצלחה רבה בהמשך הדרך. בהצדעה - המג"ד.

התרגשתי. צריך לא לפחד להשפיע טוב. "הבא ליטהר מסייעין לו". בעניינים של עזות דקדושה וחיוקים בעבודת ה' ובריבוי באהבת חנם, צריך אומץ וגבורה ולפרוץ קדימה למען שמו באהבה. זה ממש לא משנה כמה ארונות

פנימה

גילוי ניגון האמת שבתוכנו

לימוד תורת הנפש לגברים

לימוד העוצמות החבויות בתוכנו והקניית כלים להתמודדות יום יומית; העצמה, זוגיות, חינוך ועוד... צמיחה מתוך לימוד משותף ומעמיק.

<p>הרב שמואל מינקוב איש חינוך, מאסטר ומרצה ב-NLP</p>	<p>ר' הראל חצרוני מייסד 'הזולה של חצרוני' ומכון "משיבת נפש" OU - ישראל</p>	<p>הרב אליהו עובדיה איש חינוך, מרצה ומייסד "הדרך פנימה"</p>
---	---	--

ועוד מרצים נוספים...

לפרטים והרשמה:

אוראל - 054-5410702

אור לשמואל

הדרך פנימה

גילוי ניגון האמת שבתוכנו
לעילוי נשמת ר' שמואל בן מנני

תוכנית דו שנתית, 35 מפגשים (בשנה)
ימי ראשון 17:00-22:00
תחילת לימודים י"ב חשוון תשע"ט
21/10/18 (למנינים)
אולפנת צביה רח' ירמיהו 5, ירושלים

מחיל אל חיל

מתגייסים בכל הכח
למען הרוח

• סיומי מסכתות • שמחה יום א'
• צלש לחייל הבודד • קידושא רבאק

לתרומות חפשו בגוגל 'מחיל אל חיל' 🔍

tzalash.org.il
טל. 072-3935599

נשלום כיתה

אלף נט

אין עוד בית ספר בו המורה יכול לעצור העברת פתקים 'תחת השולחן' בין יבשות או לכבות קול של תלמיד שמרעיש בית הספר נט הראשון מסוגו בעולם, נוצר מתוך אילוץ של שליחי חב"ד מרוחקים אך מביא את היצירתיות בחינוך לגבהים חדשים

אסף משניות

היו מפותחים במיוחד באותם ימים, ומכיוון שהיה מדובר בהתארגנות פרטית זאת היתה האופציה היחידה. ההצלחה היתה מרשימה. אמנם רמת הלימודים עדיין לא היתה רמת בית ספר, אבל הילדים קיבלו

כשהרן ואליהו, תלמידי כיתה ה', נפגשו החופש, הם לא זיהו האחד את חברו. שניהם לומדים באותה כיתה, מגדירים עצמם כחברים הכי טובים, מדברים שעות זה עם זה, אבל במשך

כמה רגעים הם עמדו זה מול זה ולא ידעו במי מדובר. בכל זאת, זאת היתה הפעם הראשונה שהם נפגשו.

אהרן ואליהו לא לומדים בבית ספר רגיל. האחד גר בפיליפינים והשני גר באירופה, ושניהם לומדים באותה כיתה בבית ספר יחיד מסוגו - בית ספר אינטרנטי. מדי יום הם נכנסים לחדר שהוכן במיוחד בביתם, שם יש להם מחשב בעל תוכנה ייחודית שאיתו הם נכנסים לבית הספר ולכיתות. העובדה שהפרש השעות ביניהם הוא 7 שעות, רק הופכת את הלימודים למאתגרים הרבה יותר. בכלל, למרות שמדובר בקונספט פשוט, פורמט בית הספר הוא מורכב למדי.

"זה בית ספר רגיל לכל דבר ועניין, רק שהוא באינטרנט" אומרת חוי קסטל, מנהלת בית הספר ו-חיידרנט. "יש כיתות מסודרות עם מורה או ר"מ, שמחובר למחשב. לכל אחד מהתלמידים בכיתה יש מחשב ומצלמת אינטרנט, כך שכולם רואים את כולם וכולם יכולים לדבר עם כולם ולהתכתב עם כולם"

אני מבין שהשיעורים מועברים בלייב. איך זה מסתדר עם הפרשי שעות גדולים כל כך?

"הפרשי השעות זה אחד הדברים הכי משעשעים שיש בבית הספר. לוח הזמנים של בית הספר בנוי על השעון בארץ. כך שהשיעור מתחיל בתשע בבוקר, אבל המורה פותחת אותו ב'בוקר טוב לאסתי, צהריים טובים לרבקה וערב טוב לשרה'". זה קורה בכל כיתה כמעט. יש תלמידים שלשיעור האחרון הם מגיעים בפיג'מה בכלל, כי אצלם כבר עשר וחצי בלילה והם אמורים ללכת לישון מיד אחריו. בימי שישי יש תלמידים שאחרי שיעור אחד מעדכנים את המורה שהם חייבים ללכת כי עוד רגע מדליקים נרות שבת".

המורה פותחת ב"בוקר טוב לאסתי, צהריים טובים לרבקה וערב טוב לשרה". יש תלמידים שלשיעור האחרון מגיעים בפיג'מה בכלל, כי אצלם כבר עשר וחצי בלילה והם אמורים ללכת לישון מיד אחריו.

מסגרת, ויותר מכל - חברה, דבר שחסר להם במיוחד במקומות בהם הם גרים.

אחרי שנוכחו לדעת שהרעיון לבית ספר וירטואלי עשוי לעבוד, פנו ההורים למשרד השלוחים בניו יורק בראשותו של הרב גדליה שמטוב כדי שיעזור להם להקים תשתית לבית ספר שלם שיעבוד כולו על הרשת, כך השיעורים יהיו רגילים לכל דבר ועניין. בתחילה, בית הספר

שהוקם היה באנגלית בלבד, אבל אחרי שנה ביקשו השליחים דוברי העברית שתוקם ב-3 אזורי זמן מסגרת מקבילה גם להם. כך קיימים כיום בתי ספר גם באנגלית וגם בעברית, שמתחילים בגילאי ארבע ומגיעים עד לסוף חטיבת הביניים.

נעשה שיעורי בית לפני שנחזור הביתה?

"בשביל להצליח ללמוד כמו שצריך אי אפשר להסתפק רק בלשמוע את המורה. צריך לראות אותו, ולקחת חלק פעיל בשיעור. התלמיד צריך לשאול שאלות, לכתוב על הלוח, לראות שמישהו אחר מדבר ועוד הרבה מאוד דברים. לכן צריך תשתית חכמה שתעשה את זה" מסבירה המורה נחמה חזן.

איך זה בעצם פועל? איך אפשר להיות מורה בבית ספר כזה?

"למען האמת אני לא ממש מכירה משהו אחר. אני מורה בקונספט הזה כבר חמש שנים, והוא עובד טוב. יש לי 'כיתה' עם הרבה מסכים שבכל אחד מהם נמצא תלמיד. אנחנו מחוברים למערכת שבה יש גם וידאו, גם שמע וגם צ'אט. כאשר לי, כמורה, יש את האפשרות לאפשר לתלמידים לדבר או להתכתב אחד עם השני ויש לי גם את האפשרות למנוע מהם את זה, כשאני רוצה שהם יקשיבו. בסופו של יום, אלה כיתות הרבה יותר ממושמות מכיתות 'רגילות'".

אבל להחזיק את התלמידים בשיעור אינטרנטי זה מסובך לא פחות. יש כל כך הרבה הסחות דעת בלימוד כזה.

"נכון. לכן השיעור צריך להיות ממש מעניין, ובעיקר לא מונוטוני. אין

יין ישן בכלי חדש

חיידרנט נולד לפני ארבע עשרה שנה, מתוך הכרח מציאות ייחודי למדי. הוא נולד עבור ילדי שליחי חב"ד, שלא נמצאים בקרבת בתי ספר יהודיים. השליחים מנסים אמנם לפתוח בית ספר יהודי באזורם, אך לא תמיד הדבר מצליח, לפעמים זהו תהליך שנמשך שנים ולפעמים בית הספר שמתאים לקהילה המקומית אינו מתאים לילדים מבית חסידי. לשלוח את התלמידים לבתי ספר מקומיים זאת כמוכן לא אופציה, כך ששליחים רבים נתקלו בבעיה קשה. "במשך שנים ארוכות מי שלימד את אותם ילדים היו או ההורים עצמם, או בחורה צעירה שהגיעה למספר חודשים כדי ללמד אותם באותו בית חב"ד. אף אחת מהאופציות הללו לא באמת היוותה תחליף ראוי. ההורים הם לא מורים וגם אותה בחורה לא. יש כל כך הרבה דברים שלומדים בבית הספר וצריך מורים אמיתיים, שילמדו את אותם נושאים. המטרה של בית הספר היא שילדי השליחים, שנמצאים במקומות מבודדים מיהודים בעולם, יזכו לחינוך זהה למה שמקבלים ילדים בכפר חב"ד, ירושלים, פתח תקווה, ניר-יוורק או לונדון" אומרת קסטל.

בתחילת דרכו, התכנסו חמישה הורים שנותרו בלי מורים לילדיהם. הם גיבשו מסגרת שבה בכל יום מימי השבוע אחד ההורים ילמד את כלל הילדים בקבוצה. הבעיה היתה שכל התלמידים חיו במדינות שונות, לעיתים במרחק של יבשות האחד מהשני. הרעיון היה לקיים מדי יום שיחות ועידה שבהן ישתתפו הילדים עם אחד ההורים וילמדו את החומרים דרך הטלפון. האינטרנט, ובמיוחד שיחות הווידאו, לא

ארבעה בנים ממשפחת זלמון מסופיה - בולגריה, מצולמים בחדר המיוחד שהוקצה בביתם עבור הלימודים, ועוצב בצבעי הלוגו של ה'חיידר נט'

מי הזיז את הגבינה שלי

הזכרת שזאת המסגרת החברתית של הילדים, אבל זה לא באמת מהווה תחליף לבית ספר רגיל שבו יוצאים החוצה לשחק עם כולם. אין את האינטרקציה הרגילה של בתי ספר.

"זה נכון, אבל אל תשכח שאין להם באמת אפשרות אחרת בנושא. בלי בית הספר הזה בכלל לא היתה להם חברה, והם לא היו לומדים בכלל לפתח קשרים חברתיים. אז נכון שזה סוג אחר של קשר חברתי, אבל הוא חשוב מאוד לילדים."

"בסופו של דבר, הילדים נמצאים שם עם ההורים והאחים שלהם. זה לא מספיק בשבילם. ילד רוצה לדבר ולשתף בחוויות האישיות שלו. וזה המקום שיש לו לעשות את זה" אומרת חזן. "חשוב להם להראות את הנעליים החדשות שקנו להם, את הספרים החדשים, את העוגה שהם אפו ולמעשה כל דבר שקורה להם, וזאת הבמה שיש להם לעשות זאת. ילדי השליחים, מכורח הנסיכות, זקוקים לתשומת לב גדולה יותר כי הם חיים בסביבה מבודדת. או 'הזירות' החברתיות הללו, שקיימות כל הזמן, הן המענה לכך."

אך לא בכך מסתכמים האתגרים הלוגיסטיים, שכן למרבית המשפחות יש יותר מילד אחד בגילאי בית ספר. מכיוון ששעות הלימוד הן אחידות, על כל ילד וילד צריך מחשב נוסף, עם כל הציוד הנלווה לכך. "השאלה מתחילה לא בשני ילדים, אלא מה אתה עושה כשיש לך שישה ילדים בגילאי בית ספר. איפה ממקמים

כל אחד? איך נערכים למסגרת הזאת? הרי כל תלמיד צריך את הפינה שלו ובכל כיתה יש באותו זמן פעילות שונה. בכיתה אחת יכול להיות יום הולדת ובשנייה יהיה מבחן חשוב. באחד יראו סרטוני לימוד ובשני ישירו וירקדו. תמיד במקרים כאלה עולה השאלה האם לשים את כל הילדים בחדר אחד, ולתת הרגשה של כמה מקום יש לך לשם כך. יש בתי חב"ד גדולים שאפשר להקצות שם הרבה מקום לשם כך ויש כאלה שלא. אלה שאלות שאנחנו מתמודדים איתן כל הזמן."

ה'חיידר נט' הוא בית הספר היחיד בעולם מסוגו, לפחות כך מצביע מחקר שנעשה באוניברסיטה העברית. בגלל שהוא ייחודי כל כך, גם הסיפורים שבו ייחודיים כל כך. "כל יום יש לנו אירועים שלמתבונן מבחן הם ייראו כמוזרים, אבל אצלנו הם הכי טבעיים. באחד הימים החליט אחד התלמידים להביא את אחיו הקטן לכיתה. מכיוון שהאח

דבר כזה שיעור שכל כולו הרצאה. כל שיעור שלנו מורכב מפעילויות משתנות, כשכל עשר דקות בערך אתה מחליף סוג פעילות. אחרת הילדים יאבדו אותך."

"חשוב להבין שמדובר בילדים מדהימים שבחרים מרצונם לשבת וללמוד. אין להם צלצול שמורה להם להיכנס בכיתה אלא הם שמים את הצלצול של עצמם" אומר הרב מגדי סופר מנהל הלימודים בחיידר נט. "זאת גם הסיבה שאין כמעט בעיות משמעת בבית הספר. מעבר לעובדה שמי שמפריע אפשר טכנית להשתיק אותו."

האתגר המרכזי של בית הספר הוא לוגיסטי. מכיוון שהוא בנוי על רשת האינטרנט, הוא מצריך שלכל אחד מהתלמידים יהיה חיבור לרשת.

בנוסף, מכיוון שהמערכת בנויה גם מווידאו ושמע במקביל, היא מצריכה פס רחב כדי שהתלמיד לא יתנתק מהכיתה באמצע השיעור. במדינות במערב אירופה ובצפון אמריקה קיימות התשתיות הללו, אבל תלמידים רבים בבית הספר מגיעים ממדינות עולם שלישי כמו הפיליפינים, וייטנאם, קמבודיה וכן הלאה. שם, תשתיות האינטרנט מיושנות למדי ולא יכולות להריץ את מערכת בית הספר בשלמותה. מה שיוצר בעיה קשה לאותם תלמידים.

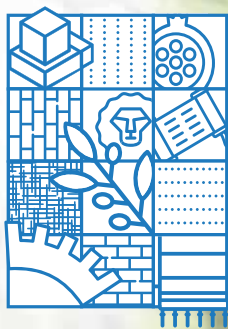
"היינו צריכים למצוא מערכת

שמצד אחד תהיה מספיק חזקה כדי להריץ את כל בית הספר ומצד שני תהיה מספיק יעילה כדי שתלמיד שאין לו פס רחב מספיק יוכל להחליף בין שימוש בוידאו לשימוש בשמע" אומרת קסטל. "בעבר היו יותר תקלות טכניות, ולכל מקרה יש לנו אנשים בישראל ובניו יורק שתפקידם הוא להתגבר על התקלות. כשבישראל לילה אז המוקד בניו יורק מטפל וכשבניו יורק לילה מטפלים בישראל בתקלות."

אם בית הספר פועל בשעות מסוימות, למה צריך לתפעל אותו כשליילה כאן בישראל?

"כי כמו שאמרתי - זה בית ספר רגיל לכל דבר ועניין. התלמידים נשארים בו אחרי הלימודים בשביל לדבר וללמוד יחד למבחנים. בית הספר הזה הוא גם המסגרת החברתית של הילדים ולכן הוא צריך להיות זמין 24/6."

"כל יום יש לנו אירועים שלמתבונן מבחן הם ייראו כמוזרים, אבל אצלנו הם הכי טבעיים שיש. יום אחד, אחד התלמידים החליט להביא את אחיו הקטן לכיתה. מכיוון שהאח היה בחדר הסמוך, זה לא היה צמזם בעיה"

מלבושי
קודש

ביגוד יהודי לגבר
שילוב של איכות
והתחדשות
בארבע כנפות

ראש השנה כאן, התחדשת כבר?

דגמים חדישים, ואפשרויות חדשות לראש השנה
הזדרזו להזמין עד ה-25/8
ושליח יגיע עד אליכם לפני ראש השנה
www.malbusheikodesh.co.il

חפשו אותנו ב- מלבושי קודש 073-2603196

“בוודאי. כמו בכל בית ספר אחר. יותר מזה, אלה אותם ספרים כמו בבתי הספר בארץ. ההורים מקבלים את רשימות הספרים מיד בתום שנת הלימודים כדי שיהיה להם זמן להתארגן עם הספרים. חלקם מגיעים לארץ בחופשות וקונים כאן את הספרים וחלקם מזמינים את הספרים אליהם ברשת. זה אולי טיפה מורכב יותר מבית ספר רגיל, אבל זה לא שונה ממנו בשום צורה מהותית.”

אגב ביקורי המשפחות בארץ, אותם ביקורים גם הופכים לפעם הראשונה שהתלמידים פוגשים את חבריהם לספסל הלימודים. בחודשי החופש מגיעים תלמידי בתי הספר, בעיקר בגילאים הבוגרים יותר, למחנות הקיץ של חב"ד, חלקם בישראל וחלקם בחו"ל. "זה אירוע כל כך מיוחד. יש משהו שונה, שקשה לתאר אותו במילים, בין קשר דרך מסך לקשר פיזי. הם יכולים לשחק כדורגל יחד. זה אולי נשמע דבר טריוויאלי לחלוטין, אבל בשביל אותם ילדים זה ממש לא כך. זאת גם הפעם הראשונה שהם פוגשים את המורה שלהם ויוצאים איתו לטיול כיפי.”

מכיוון שבתי הספר רואים עצמם כמו כל בית ספר אחר, הם לא חוסכים שום פעילות מהתלמידים. כולל מסיבות סידור, חומש, ימי הולדת, בת מצווה וסיום לימודים. וכיאה לבית ספר חסידי, גם התוועדות שמחות לא פוסחות על התלמידים. "זה אירוע יוצא מגדר הרגיל. כל תלמיד מכין לעצמו איזה ממתק וכוסית מיץ ענבים של קידוש בשביל ההתוועדות. כולם מחוברים ושרים בהתלהבות שרק ילדים יכולים. לפעמים אנחנו גם מצרפים אורחים מיוחדים להתוועדות" אומר הרב סופר.

פקק בהודו. גמרא בירושלים

איך מתארגנים למסיבות סידור וכדומה כשכל תלמיד נמצא בקצה אחר של העולם?

“המסיבות הללו הן הפקה של ממש. אם יש תלבושות מיוחדות, צריך לשלוח אותן בדואר חודש-חודשיים מראש. ההורים מצלמים בבתי סרטונים של התלמידים שמהם מרכיבים את הסרטים במסיבות ועוד אינספור דברים שצריך להיערך מהם מראש. אבל התוצאות הסופיות

היה בחדר הסמוך, זו לא ממש בעיה. כששאר התלמידים ראו את האק הקטן גם הם רצו להביא את האחים שלהם, וככה פתחנו את הבוקר כשכל הילדים הביאו את האחים הקטנים שלהם ועשינו מסיבה. זה דבר שיכול לקרות רק בבית ספר אינטרנטי” מספרת חזן.

ואחרי פתיחת יום שכזו, איך חוזרים לשיעור רגיל?

“זה בכלל מבנה השיעורים שלנו. הם מאוד דינמיים. יש לנו הרבה הפעלות תוך כדי שיעור. זה ממש לא חריג שפתאום באמצע השיעור אנחנו נפעיל שירים ונרקוד, נעשה עבודות יצירה, נראה סרטונים חינוכיים והכל באותו שיעור. ככה אנחנו בנויים.”

זה לא הופך את העבודה שלך למסובכת יותר?

“זה מצריך אותי להיות מאורגנת יותר. אי אפשר לאלתר דפי עבודה במקום כמו שעושים בבתי ספר רגילים, כי מי שצריך להיערך אלה ההורים עצמם. הם צריכים להדפיס את החומרים בבית ולדאוג שהכל יהיה אצל הילד. לכן לכל המאוחר אנחנו שולחים את חומרי הלימוד שבועיים לפני השיעור.”

“הבעיה מתחילה בפעילויות החברתיות שאנחנו עושים” אומרת קסטל. “כשאנחנו מתכננים פעילויות לחגים צריך לקחת בחשבון שלא בכל מקום יש את כל המוצרים. למשל אחת המורות אצלנו תכננה להכין עוגות גבינה עם התלמידים, הבעיה היא שלא בכל מקום יש מוצרי חלב כשרים. כך שהיינו צריכים לחשוב על התאמות כדי שכל התלמידים יוכלו להשתתף בפעילות.”

ראיתי את המורה!

פעם אחר פעם מדגישים המרואיינים שלנו שבתי הספר האינטרנטיים הם רגילים לחלוטין, למעט העובדה שהם מועברים ברשת. יש שכר לימוד בבית הספר, בדיקת נוכחות, מבחנים, ציונים ותעודות. "יש לנו לוח בכיתה כמו בכל כיתה אחרת. הלוח מורכב ממסך שהוא למעשה דף וורד נקי ואפשר לכתוב עליו כל פעם. המורה יכול 'לקרוא' לתלמידים ללוח, כלומר שהם יכתבו בקובץ עצמו מה שהמורה מבקש. החל משיעורי בית וכלה בסיכומים וכל השאר.”

אם זה בית ספר רגיל, יש שם גם ספרי לימוד ממש ולא רק דפי עבודה?

הקומה העליונה של יוצרי ההדמיות!

M | מגדל פורום | NG

המסלול החדש והעדכני בבית פרוג הדמיות אדריכליות בתלת מימד

מדויק יותר

כל הדרך מרישום לפרויקט שלם

נגיש יותר

לא דורש רקע בעיצוב פנים

מתקדם יותר

סקצ'אפ | ויריי | 3D MAX

ממוקד יותר

נטו הדמיות אדריכליות!

מתגמל יותר

תחום "חם" וצומח בשוק

כל אדריכל, מעצב פנים ומשווק פרויקטים נעזר כיום בהדמיות בעבודה השוטפת - בואו להצטרף לנבחרת של יוצרי הדמיות ותוכלו ליצור פרויקטים מלאי השראה ומתגמלים במיוחד!

רק בפרוג - מערכת השמה בטכנולוגיה מתקדמת!

PROG
הבית של היוצרים

בית פרוג 072-3954527 | www.prog-school.co.il

ירושלים: שטראוס 3 בני ברק: מגדלי שקל ז'בוטינסקי 168

עיצוב גרפי ותקשורת חזותית | עיצוב ובניית אתרים | פיתוח אתרים | עימוד מקצועי
עריכה והפקת וידאו | צילום מקצועי | עיצוב פנים | תלת מימד ואנימציה | איור ממוחשב

מכון הר ברכה

מיוחד לקראת החגים -

3 כרכי פניני הלכה:

מועדים + ימים נוראים + סוכות

3 ב-100 ₪!

~~120 ₪~~

חדש במכון!

ביאורים על הספר 'אורות התחיה'

מאת הרב זאב סולטנוביץ

מחיר השקה 40 ₪

~~59 ₪~~

רכשו אונליין: shop.yhb.org.il

מדהימות, והפידבקים שאנחנו מקבלים נותנים כל כך הרבה מוטיבציה להמשיך עם כל האתגרים."

"צריך להבין שהתלמידים מאוד אוהבים את בית הספר. אחד ההורים סיפר לי שהוא שאל את הבן שלו האם הוא מעדיף בית ספר רגיל או את החיידר נט והבן שלו אמר בלי היסוס שהחיידר נט עדיף" אומרת קסטל.

"הם מחוברים לבית הספר. לכל אחד מהם יש מחשב מיוחד לצורך הלימודים שלא משמש לשום דבר אחר. הם גם לוקחים אותו איתם ממקום למקום כדי שלא יספספו שיעור. אתה יכול לראות ילד ברכב של ההורים שלו שמוציא מחשב נייד באמצע פקק בהודו ומתחבר לכיתה שלו ללימוד גמרא" אומר הרב סופר.

"בסופו של יום, בהתחלה אולי זה נראה מורכב, גם למורים וגם לתלמידים. כמורים, כשלומדים הוראה או כשמגיעים מהתחום, לא באמת עובדים בשיטה הזו, כך שהכל חדש. אבל ככל שעובר הזמן, זה הופך ליותר ויותר טבעי. ילדים בני שש צריכים להתרגל לשבת מול המחשב 6 שעות ביום וללמוד. לא לשחק, לא לראות סרטי ילדים, אלא ללמוד. זה משהו שלוקח זמן להתרגל אליו" אומרת חזן. "יחד עם זה, אלה בתי ספר בתפיסה מאוד מתקדמת בעיניי. הפננו לעולם מאוד טכנולוגי שנע סביב הציור הזה. בכל תחום התקדמנו המון חוץ ממקום אחד - נושא החינוך. שם נשארנו במודל העתיק של מורה מול כיתה פיזית. בתי הספר האלה הם סוג של צעד קדימה, שנולד מתוך צורך, אבל הוא מתכתב עם מה שקורה בחוץ. הרבי אמר בזמנו שאסור לנו לפחד מהטכנולוגיה והקידמה ועלינו ללמוד לרתום אותה למטרות שלנו. בתי הספר האינטרנטיים עושים זאת בצורה הכי גבוהה". ■

שליחות בכל הכוח

וְכַתֵּב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתָתָא

"בית שמאי אומרים: לא יגרש אדם את אשתו אלא אם כן מצא בה דבר ערווה... ובית הלל אומרים: אפילו הקדיחה תבשילו... רבי עקיבא אומר: אפילו מצא אחרת נאה הימנה" (גיטין ט: ע).

לכל נשמה בשליחות מיוחדת שעליה למלא בעולם. בשליחות היא נקראת "איש", בעוד חלק העולם שבו היא פועלת נקרא "אשה". על יהודי לדעת שהמקום שבו הוא נמצא, בהשגחה פרטית, הוא שליחותו היעודה לו, ואותו עליו להפוך לדירה לו יתברך. גם כשנצרים קשיים בעבודתו, או כשנדרמה לו שבעבודה אחרת יצליח יותר, אל לו לעזוב את מקומו.

אמנם נחלקו רבותינו באיזה אופן בכל זאת מותר הדבר: לדעת בית שמאי רק אם "מצא בה דבר ערווה", דהיינו: כשמצד הלכה ברור שאין הוא יכול להמשיך בה. לדעת בית הלל "אפילו הקדיחה תבשילו", דהיינו: כשברור לו שאין הוא מצליח בעבודתו, ואדרבה היא גורמת ירידה לנשמתו. לדעת רבי עקיבא, המקל ביותר, "אפילו מצא אחרת נאה הימנה", דהיינו: אין בעבודתו פגם, אלא שאין לו תענוג בה.

הלכה כבית הלל, אך עם כל זאת אומרת הגמרא (סנהדרין כב) כי "כל המגרש אשתו ראשונה אפילו מזבח מוריד עליו דמעות", ועל כן ראוי לאדם להחמיר ולהמשיך במילוי השליחות שהוטלה עליו עד לכדי מיצוי הנפש. [ע"פ רבי מנחם מנדל שניאורסון, ליקוטי שיחות ח"ד, כי תצא]

סקופים

מים החסידות

דובי לינומן

כי תצא

כִּבְיֹתָךְ פִּי יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמֶּנּוּ, כִּי עִם כָּל הַתְּחַדְּשׁוֹת יִשְׁנֶה נַפְּלָה.

כי הנה איתא בגמרא: "פי יפל הנפל ממנו - ראוי זה ליפול מששת ימי בראשית", היינו שכך היה בכריאת העולם, שהיה השי"ת בורא עולמות ומחריבן עד שברא את עולם התיקון ואמר "דין הניין ליי" [=זה נאה בעיניי], ואותו הדבר הוא בכל יום גם כן, כאומרנו: "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית".

לכן צריכים להיות מוכנים לנפילה כך שאפילו אם ניפול תהיה זו ירידה לצורך עלייה, ועל כן וְעֲשִׂיתָ מַעֲקָה לַגֶּגֶךָ, היינו כדי שנוכל להיאחז אפילו כשנופלים. [ע"פ רבי אברהם מרדכי אלתר מגור, אמרי אמת, כי תצא תרצ"ב]

מלחמת מאה השנים

פִּי תִצֵּא לְמַלְחָמָה עַל אֲבִיכָךְ

הנה איתא בזוהר "שעת צלותא שעת קרבא" [=שעת התפילה היא שעת מלחמה], ומלחמה זו היא מה שכתוב "מלחמה לה' בעמלק מדר דר" (שמות יז), שבכל דור ודור ובכל יום ויום צריך להיות מלחמה זו בנפש האדם. כי "זה לעצמת זה עשה האלקים" (קהלת ז), "ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה). [ע"פ רבי שניאור זלמן מליאדי, ליקוטי תורה, כי תצא לה, ג]

אתה לא נהנה?

הָאֲחַת אֲהוּבָה וְהָאֲחַת שְׂנוּאָה

עצה שלא ייפול האדם לעצבות מחמת שאינו נהנה מתורתו ועבודתו, כי רצונו יתברך שיהיה לו דירה בתחתונים, כמו שכתוב: "ושכנתי בתוכם" (שמות כה ח), והוא על ידי תורתו ועבודתו. ואף שאין אנו נהנים מהלימוד והתפילה, כי אין אנו רואים פעולתנו שעושים על ידי זה דירה בתחתונים, זולת בני עלייה המועטים, שאצלם הנשמה עיקר והגוף טפל לה. מה שאין כן אצלנו, כלליות ישראל, שלא נתבטל הגוף וכל תאוותיו לגמרי.

אך לא בשביל בני עלייה תבוא אי"ה הגאולה השלמה, כי גם בשעת החורבן היו כמה צדיקים גמורים כאלו, ועיקר הגאולה השלמה תלוי בנו, שנכניע ונשבר כל התאוות, ובזכות זה ניגאל. וזהו פירוש הפסוק הנ"ל: פִּי תִהְיֶיךָ לְאִישׁ שְׂתִי נְשִׂים הָאֲחַת אֲהוּבָה - הם בני עלייה; וְהָאֲחַת שְׂנוּאָה - הם שארית כללות ישראל; וְהָיָה הַבֶּן הַבָּכֹר לְשִׁנְיָאָה - שהוא העיקר; וְהָיָה בְּיוֹם הַנְּחִילוֹ אֶת בְּנָיו אֶת אֲשֶׁר יִהְיֶה לוֹ - לשון נחלה, שמשפיע כנחל; לֹא יוּכַל לְבַכֵּר אֶת בֶּן הָאֲהוּבָה עַל פְּנֵי בֶן הַשְּׂנוּאָה הַבָּכֹר - כי אין הגאולה תלויה באותם בני עלייה שהן מועטים, כי אם בנו. [ע"פ רבי שניאור זלמן מליאדי, ספר המאמרים - הקצרים, עמ' קיח]

תכונן ליפול

וְעֲשִׂיתָ מַעֲקָה לַגֶּגֶךָ

פִּי תִבְנֶה בֵּית חֵדֶשׁ - למה דווקא בית חדש? אלא הכוונה שכאשר יורדת התחדשות צריך האדם להיות מוכן לכל הנפילות, ולא תְּשִׂים דְּמַיִם

"כי ביתי בית תפילה יקרא"

◆ בית מדרש להתחדשות מזמין את הציבור ◆

לכבוד עבודה והפילה השנה

לקראת הימים הנוראים
ולכבוד חנוכה 'בית תפילה'

בית תפילה - בית ועד לעבודה שכלב מיסודו של בית מדרש להתחדשות
לזכרו של סגן דוד גולובניץ ז"ל, ר"ח דוד אבישר 7 ירושלים.

מעגלי לימוד והתנסות: שיפרה
אסולין, ברוך ברנר, ויקטוריה
חנה, הרב דניאל כהן, הרב דן
לוינון, הרב יצחק מנדלבאום,
הרב יוסי פרומן, רחלי פרנקל,
אסתי רוזנברג.

18:00

הכנה לתפילת ראש השנה
בלימוד ובניגון עם הרב דוב
זינגר, יונתן רזאל, יגל הרוש,
הרב שוקי פרידמן ונגנים
נוספים.

20:00

יום שלישי // כ"ד אלול, (4.9.18) 17:30
גזנא, משואות יצחק הישנה, נוש עציון

עלות בריט במכירה מוקדמת: 55 ל"ד, 50 ל"ג,
45 חיללים/סטודנטים, 65 ש"ח בערב האירוע // מספר מקומות מוגבל.

// במהלך הערב יוגש כיבוד קל
// רצוי להצטייד בלבוש חם (אירוע חוץ)

ההרשמה באתר בית מדרש להתחדשות: www.lifnim.co.il
ובטלפון: 02-9954810

מכר רב

ארחות אהרן
אור ועבודת המועדים

לימי הרחמים והסליחות ומועדי האיתנים
הודשי אלול ותשרי
מסור שיהיה קודש ומשוררים את הלכות טאת אהרן של ישראל

**"כ"ק מרן אדמו"ר
מפינסק קארלין זיע"א**

ספר יסוד ללימוד אסן עבודת ה' ביה האיתנים על פי תורת החסידות
בהרחבה מזה כמאת ומחברת | ערך ומסודר לוי עננים | סאחית סאחית עננים

להשיג בחנויות הספרים - להזמנות עד הבית, מוכן מטה אהרן טל. 05271-41446

הספר

- שיפור ויכשר את לבבך ולבב בנך באור ועבודת הימים הקדושים.
- שילוח אותך בהרמה נאמנה על כל פרטי העבודה שבהם.
- הצטרף לאלפים המעוניינים את נפשם בלימוד קבוע בספר הישג זה.

דמיון נובע

דמיון נובע

בואו לגלות איך הדמיון יכול
לרפא ולתווך בין גוף לנפש

- קורס ללימוד שיטת התבוננות וטיפול ייחודית באמצעות עולם הדמיון**
- הקורס מיועד למטפלים, אנשי חינוך וכל מי שמעוניין לרכוש שפה חדשה ופורצת דרך לגילוי הנפש ואוצרותיה הטבעיים

הקדמי

ההרשמה לקורס השנתי
בת"א וברושלים - בעיצומה

חדש! קורס נשים יחודי בתל אביב עם עמית קדם.

בקרוב, מפגשי הכרות ומבוא נוספים - הרשמו באתר ועקבו אחרינו!

לפרטים: 054-5774431 • dimyonovea.com

שולחן שבת עם ארבעים אורחים

חיים אייזנר מנכ"ל ראש יהודי בתל אביב הגיע אליה, יחד עם אשתו שירה, הישר משיבת שבי חברון, שם למד כאב"ר. שירה עובדת כאחות במרכז הרפואי מעייני הישועה וביתר הזמן מסייעת לבעלה בעבודה האינטנסיבית בראש יהודי.

מה גרם לך לעשות שינוי כל כך משמעותי ולעבור מחברון עיר האבות לדיזנגוף?

"אחרי שבעים שנות תקומה במהלכן בנינו מדינה מצוינת, אנו נמצאים בשלב בו נשאלת השאלה, 'אבל מי אנחנו?' משבר הזהות שיש לנו עם ישראל, שבא לידי ביטוי בריחוק מהסממנים היהודיים, גרם לנו כמשפחה לשנות כיוון ולהבין שהמשימה הלאומית כיום היא בניית הזהות. אבות אבותינו חלמו אלפיים שנה על שיבת ציון, ועכשיו הדור שלנו שואל: מהי ציון בשבילנו?"

"את סטירת הלחי המצלצלת קיבלתי אחרי הגירוש הנורא מגוש קטיף. בתקופה שלפני הגירוש הלכנו כבחורי ישיבה לדבר על ליבם של עם ישראל ולהסביר את העוול הנורא שיש בגירוש יהודים מבתים וניתוק חבל ארץ חשוב מארץ ישראל" אומר אייזנר. "את הגירוש לא הצלחנו למנוע אך כן זכינו ליצור קשרים עם משפחות תל-אביביות נפלאות שרצו באמת לשמוע. ואז הבנתי שאם אנחנו רוצים למנוע את הגירוש הבא, הדרך היא לא חסימת כבישים וגם לא הפגנה בכיכר רבין. אם אנחנו רוצים להתחבר לעם ישראל, אנחנו צריכים קודם כל לגור ביחד, כל עם ישראל."

את ההחלטה העקרונית לעבור לתל אביב אייזנר גיבש כבר לפני עשור, אך היא הגיעה לידי מימוש רק במהלך צוק איתן כשהוא מגויס בצו 8 בתוככי עזה. "מול בית חנוך, אשתי מתקשרת אליי ואומרת לי: 'זהו, הגיע הזמן לתל אביב'. אז ברוך ה', יצאתי בריא ושלם מעזה, ומיד לאחר שפשטתי את המדים ארזנו מזוודות, אשתי, אני ושלושת ילדינו והגענו למקום בו אפשר ליישם את המשימה הזאת בצורה הכי טובה שיש - ראש יהודי."

כבר ארבע שנים אייזנר עומד בראש העמותה שמפיצה יהדות ומקרכת לבבות בתוך השכונה הכי חילונית בתל אביב, צמוד לדיזנגוף סנטר, ויצרה קהילה רוחנית גדולה במקום.

ראש יהודי הצליחה לגבש סביבה קהילה חיה ותוססת. חברים בקהילה הזו למעלה ממאתיים צעירים וצעירות, רובם לא נשואים.

איך אתה יוצר קשרים עם אנשים?

"מדי ערב מתקיימים שיעורים, אך הם לא כל הסיפור. כל שבת מגיעה כל הקהילה לבית הכנסת של ראש יהודי, לתפילה חסידית מרגשת. לאחר התפילה, משפחות הקהילה מארחות בין עשרים לארבעים איש, כל שבת, למפגש חי ועוצמתי ובאווירה חמה ומשפחתית."

חברי הקהילה מספרים שהסעודה נמשכת חמש שעות ויותר, ובה צעירים חילוניים נחשפים לראשונה עם היהדות. "אנחנו עוברים מזמירות שבת לדברי תורה, עוסקים בווגיות וחינוך ילדים וכמובן גם בשאלות יסוד באמונה. זו חוויה שקשה לתאר במילים. הניצוץ החבי בלב פתאום מתחיל לבעור."

יש לנו
אש
הפצות,
רבותי, הפצות!

הקטר והרכבת

הרב יונתן מילוא

רבים מאיתנו חשים תחושות כואבות לאורך התקופה הנוכחית. הן מול בנינו ובנותינו בבית פנימה, הנוטשים למחצה לשליש או לחלוטין את דרך התורה והמצווה, והן כלפי חלקים בחברה הישראלית המתנגדים נחרצות לרצון שלנו להוביל את עם ישראל לכיוונים של אור ורוח.

ייתכן כי הפתרון לשתי התופעות נעוץ בנקודת הגישה שלנו לחברה הישראלית.

שני קולות נשמעים בציונות הדתית ביחס לתנועת התשובה. חלק מאתנו חשים כי האמת כולה בכיסנו, ואם רק נצליח להאיר את עיני החברה הישראלית וללמדם תורה, כולם ישובו בתשובה. חלקנו דווקא חוששים מן היומרה להנהיג, ומעדיפים להסתפק בישיבה בקרון האחרון, "בלב הקונצנוס" הלאומי-חברתי, ולפעול במקומות ה"בטוחים" המוסכמים על כולם, והעושים אותנו לאהובים ורצויים - נחמדות כרונית שכזו.

יתכן ותביעתה העמוקה של החברה הישראלית, הדתית והחילונית, החיפוש הסמוי מן העין שלהם, משקף את העובדה שיש דורות עמוקים ובעלי נשמה גדולה שאינם יכולים לסבול קטר מתנשא או מזולזל, ואפילו לא סתם קטר לא קשוב ולא רגיש. דור שכזה זקוק לקטר "בגובה העיניים", בעל רצון ועוצמה אך מלא ענוות אמת, שמלמד ומחדש, אך גם מקשיב לשיח הפנימי ולחידוש הרוחני שמתבשל "שם" - אצל האחר והשונה, המחפש ומבקש.

ואולי כאן גם מתגלה סוד ההמשכיות, הסוד שגורם לרבים מבני ההתיישבות ביש"ע בדור השני, גם אלו שנשטשו את דרך המצווה, שלא לעזוב את דרך ההתיישבות וההתנחלות.

דומני כי הסוד נעוץ בכך שכשאתה יושב בקרון אתה נסחף למקומות שאינך רוצה להיות בהם, ורבים בוחרים לרדת ממנו ולעבור לרכבת אחרת. אך כשאתה עובר לקטר ובוחר להוביל בענווה ובהקשבה את הלך הרוח, משהו בעוצמה הרוחנית נראה פתאום אחרת.

נראה כי ביום שבו יכיר הציבור המכונה "דתי" בצורך לחשוף את כוחותיו ולהיות "קטר" רוחני ענוותני לעם ישראל, להוביל מהלך של התפתחות והתחדשות - של "תשובה" - בעם כולו, יגלה מאחוריו רכבת שלימה מלאה רצון ועולם רוחני, מלא באהבה ואכפתיות, ועמו בקטר וברכבת גם בניו

מבצע על ספרי
הרב קוק
ללמוד הרב קוק ולהבין

חדש!

7 ספרים רק ב-299
כולל משלוח עד פתח הבית!

70

ישוע ריבון

הופעה מלאה | ישיבה נפרדת

בנייני האומה ירושלים

יום ג' | 25.9 < מ"ז תשרי | חוה"מ סוכות

מופיע פותח ZUSHA-דו שא

קרמייטים: *6565 | TICKCHAK.CO.IL

רשת הגרעינים התורניים

בס"ד

תוכנית השתלמות פרחי רבנות רשת "שעלים" - תשע"ט

יום ראיונות למועמדים חדשים יתקיים
א"ה ביום שני ט"ז אלול 27.08.18 בין השעות 16:00 ל-19:00
במשרדי רשת הגרעינים התורניים "שעלים",
רח' נחל שורק 16 בית שמש

התאכזר:

מפגש	17:30-19:00	16:00-17:15	14:00-15:45
ה' חשון 14.10.18	יום פתיחה לפרחי רבנות הרב רחמים נסימי הרב שמעון כהן הרב שמואל אליו ד"ר אבולעפיה י"ר רשת "שעלים" ראש "בית מורה" הרב הראשי של צפת פסיכופתולוגיה		
כ"ט חשון 7.11.18	הרב יצחק סבתו	הרב יונתן אדואר	מסן פועה
כ' כסלו 28.11.18	הרב בוציון אלגאזי	רטוריקה	הרב שלמה סובול הרב דוד תורגמן
י"א טבת 19.12.18	הרב אריאל בראלי	גישור	הרב רחמים נסימי
ג' שבט 9.1.19	יום גיבוש		
כ"ד שבט 30.1.19	הרב דוד גיאמי	הרב צבי קוסטינר	
כ"ב אדר א' 27.2.19	הרב שמעון ביטון	רטוריקה	כשרות שחיטה
כ' אדר ב' 27.3.19	יוסף רוסו	גישור	הרב עמיחי אליו
כ"ו ניסן 1.5.19	מפגש עם רבני קהילה	רבני בתי כנסת שע"י הגרעינים	הנחיית קבוצות
ז' סיון 10.6.19	כנס "שעלים"		

לפרטים והרשמה

מזכירות הגרעינים התורניים "שעלים"
054-3331347 (שרה) office@sto.org.il

הרב רחמים נסימי
י"ר רשת הגרעינים התורניים "שעלים"

אצוּאק הנשאה
באווירה חסידית

המסע לפולין

בהדרכת הרב אריה הנדלר

כ"ד - ל' תשרי << 9/10-3

ורשה, לודג', חלמנו, פיטרקוב, קילצה, אשוויץ, שבת בקרקוב, טארנוב, לנצוט, ליז'אנסק, זאמושץ, איזביצה, לובלין, מיידנק, קוצק, טרבלניקה, גור

שאלו את אלו שכבר יצאו!

לפרטים: דורון 054-7967763 << Polindoron@Gmail.com

צדיקים כסוחרים

3

תקציר:

החתן ר' לוי יצחק ניסה לשכנע את חותנו, שירשה לו ללכת לישיבה של רבי שמלק'ה

כַּשְׁנֵשׁוּכְחִים - שְׂמֵחִים

פרשת
כי תצא

התורה נשלה

עמר שבולים בשדה - אין זו, ישכחה; רק אם אין מתכננים לקיים את המצוה, אלא השבולים נשכחו בשדה - יוכלים לקיים את מצות ישכחה; עכשו שנתנו לי מן השמים אִפְשָׁרוֹת לְקַיֵּם מִצְוַת נְדִיבָה וְקִיּוּדָתָהּ זֶה - האם לא אִשְׁמַח וְלֹא אוֹדָה לְאֵלֵינוּ עַל הַזְכוּת שְׂמֵחָה לִי?"

(על פי תוספתא פאה, פ"ג)

הלכה יג. תלמוד בבלי, מסכת פאה קמ"א, דף מ"ג, עמוד ב)

והוא הסביר: "פֶּאֶשֶׁר בָּאתִי לְשִׂדָּה רְאִיתִי שְׂהַפּוֹעֲלִים שִׁכְחוּ בּוֹ תְּבִילָה אַחַת מִלִּשְׁבֻלִים. שְׂמֵחָתִי שְׂמֵחָה גְדוּלָה, כִּי נִתְּנָה לִי הַאֲפִשְׁרוֹת לְקַיֵּם אֶת מִצְוַת 'שְׂכַחְהָ; הַחֲתוּרָה אוֹמַרְתָּ לְשֵׁם שְׂכַחְתָּ עִמָּר שְׂבֻלִים בְּשִׂדָּה, אֵל תַּחֲזֹר וְתִשַּׁח אוֹתוֹ, אֲלֵא הַשָּׂאֵר אוֹתוֹ בְּעִבּוֹר הָעֲנִיִּים".

"אֲכֹן, זֶה מִצְוַת גְּדוּלָּה", אָמַר בְּנוֹ הַגְּדוּל, "אֲכֹל מִדּוּעַ אַתָּה שֹׂמַח עַל הַמִּצְוָה הַזֹּאת יוֹתֵר מִכָּל מִצְוָה אַחֲרָה, עַד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה סְעוּדָה מִיּוֹדָת וְשׂוֹכֵחַ אוֹתִי לְהַקְרִיב קַרְבָּנוֹתֵי?"

"מִדּוּעַ אֵינְךָ מְבַרֵּךְ", אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, "כָּל מִצְוָה אַחֲרָת אֲכַלְשֵׁר לְקַיֵּם אִם אֲנַחְנוּ מְחַלְטִים לְעִשׂוֹת אוֹתָהּ. אֲכֹל אֶת הַמִּצְוָה הַזֹּאת אִי-אֶפְשֶׁר לְקַיֵּם כְּשֶׁאֲנַחְנוּ רוֹצִים, כִּי אִם מִשְׁאִירִים בְּכֹנֵה

רַבִּי יְהוּדָה הֵלֵךְ לְשִׂדָּה לְרֵאוֹת שְׂהַפּוֹעֲלִים עֲשׂוֹת אֶת עֲבֹדָתְכֶם כְּרֵאוֹי, וְהוּא חֲזַר מִשָּׁם נִגְזַשׁ וְשָׂמַח מְאֹד. פָּנָיו הָאִירוּ בְּאוֹר מִיּוֹד."

אִשְׁתּוֹ וּבָנָיו הִבִּיטוּ בּוֹ בְּצִפְיָהּ, וְחָפוּ שֵׂיטֵיבִיר אֶת פִּשְׁרֵי שְׂמֵחָתוֹ. אֲכֹל רַבִּי יְהוּדָה עָדִין לֹא הִסְבִּיר דְּבַר. הוּא רָק אָמַר לְבָנוֹ הַגְּדוּל: "מִתּוֹר בְּבִקּוֹר תַּעֲלֶה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְתִקְרֵב בְּשִׁלְחֻחֹתַי שְׁנֵי שָׁנָיִם. שׁוֹר אֶחָד יִהְיֶה קָרְבַּן עֹלָה, הַמְּקַרֵּב כָּלוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְשׁוֹר שֵׁנִי יִהְיֶה קָרְבַּן שְׁלָמִים, וּבָשָׂרוֹ יֵאָכַל מִחוּץ רִגְשׁוֹת חוֹדָה לְאֵל קִיָּם".

"אֲכֹל מָה קָרָה? לְכַבֵּד מָה הַשְׂמֵחָה וְהַקְרָבָנוֹת?" שְׂאָלוּ בְּנֵי הַבֵּית. רַבִּי יְהוּדָה חִיָּךְ וְאָמַר: "הַיּוֹם זְכִיתִי לְקַיֵּם מִצְוַת שְׂעָדָה הַיּוֹם לֹא מִיְמֵינוּ!"

"יוֹם חַג לִי הַיּוֹם! אֲנִי הִכִּינוּ סְעוּדָה גְּדוּלָה לְכַבֵּד הַחֲכָמִים שְׂיָבֹאוּ לְשִׂמְחָה אִתִּי הָעֶרְבִי".

בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה בָּרְבָבָא הִבִּיטוּ בּוֹ בְּתַמְהוּן. יוֹם תִּגְזַע עַל מָה הַחַג? - הַתְּפִלָּא. הֲלוֹא זֶה יוֹם חַל שְׂגָרְתִי לְגַמְרֵי? זֶה הִיָּה כְּאֶשֶׁר רַבִּי יְהוּדָה חֲזַר מִסְיֹר בְּשִׂדָּה לְעֹל. אֲלֵה הִיָּי יְמֵי הַפְּצִיר. הַפּוֹעֲלִים קָצְרוּ אֶת הַשְּׂבֻלִים הַבְּשֻׁלוֹת, קִשְׂרוּ אוֹתָן בְּחִבְלוֹת, וְלֵאחֲרַי מִכּוֹן אֶסְפוּ אוֹתָן אֶל הַגֶּזֶר, שְׂבֵה הִיָּי מִפְרִידִים אֶת גְּרִיגְרֵי הַחֹטֶה מִתְּקַשׁ.

ס'פ'ורי חסידים | זלמן רודרמן

ולך תהיה צדקה
תן צדקה בעודך בחיים, בשעה
שהכסף עדיין לך, עודנו שלך;
שלא כאותם עשירים הדוחים את
מתן הצדקה, ומצווים לאחרים
לתת את כספם לעניים, אחרי
מותם (כלי יקר).

בו כספית, אלא שמהיכרותו עם רבי אורי שיער כי הלה יסרב בתוקף לקבל ממנו מתנות חנינם. מה עשה? הביא את רעייתו בסוד הדברים. הוא ביקש ממנה לעשות יד אחת עם רעיית רבי אורי, בלי שהדבר ייודע לבעלה.

ואכן, באחד מימי השבוע, בשעה שרבי אורי שהה בבית המדרש, שוקד על התורה ועל העבודה, סרה אשת ר' לייב לבית הדל והעלוב שבקצה העיר, והציעה לרעייתו של רבי אורי "עזרה שקטה" לה ולמשפחתה.

התפלא ר' לייב מאוד. "הייתכן כי דברים חסרי כל שחר אמר לי ר' אורי?!"
שאל את עצמו. ומיד המשיך, כמשיב על שאלתו, "לא, זה לא ייתכן. חיבב להימצא פה הסבר כלשהו..."

הרעייה הצדקת התקשתה לדחות את היד המושטת לה לעזרה. ליבה נשבר לרסיסים בכל פעם שראתה את פניהם המעוגנות של ילדיה הרעבים. היא כבר לא יכולה הייתה לראותם בבגדיהם המרופטים, העלובים, וה...קטנים למידותיהם.

לפתע החלו להופיע על שולחנו של רבי אורי מאכלים שקודם לכן מעולם לא נראו בו. כך עברו כמה שבועות. רבי אורי, מצדו - כאילו לא הבחין בשינוי שהתחולל בביתו - המשיך בסדר עבודתו בלי שאלות ובלו חקירות.

אך שבת אחת, כשהסב רבי אורי לשולחן שהיה עמוס בכלי טוב, זחה עליו דעתו והוא פנה לפתע אל אשתו: "אמרי נא לי, רעייתי היקרה, מניין כל השפע הזה בעת האחרונה?"

אוראז נאלצה האישה לגלות את הסוד ולספר לבעלה כי ר' לייב הוא התומך בהם.

שקע רבי אורי במחשבותיו. כעבור רגע אמר: "אם כך, רואה הנני כי מן השמים לא רוצים עוד שנוסיף לחיות חיי עוני ומחסור. אבל גם לקבל מתנות חנינם איני חפץ. נראה כי יהיה עלינו לעבור לעיר אחרת ועם שינוי המקום ישתנה, אם ירצה ה', גם מזלנו לטובה"

כעבור זמן קצר העתיק רבי אורי את מושבו מלמברג לסטרליסק. שם זרחה שמשו ורבים החלו נוהים אחריו. לא עבר זמן רב עד שהכול הכירו בסגולותיו ובקדושתו, ומתוך כך דבק בו הכינוי - 'השרף מסטרליסק'.

מאז והלאה לא ידע ביתו של רבי מאיר עוני ומחסור ולא נזקק עוד למתנות חנינם.

ל אחר נישואיו התגורר הצדיק רבי אורי מסטרליסק בלמברג. הוא ומשפחתו חיו בדחוקות נוראה. לא פעם ולא פעמיים התהלכו בני הבית כשהם רעבים ללחם. ואיך לא? נטל הפרנסה נפל על כתפיה השחות של הרעייה הצדקת, שהתאמצה ככל יכולתה לפרנס את המשפחה בעוד היא מטופלת בילדים רכים. לבדה נשאה בעול, בדומייה, כדי לאפשר לבעלה להקדיש את כל עיתותיו ללימוד תורה ולעבודת הבורא.

באותם ימים היה רבי אורי מסתיר עצמו מהבריות. לא זו בלבד שהוא נמנע מכל אמירה או מעשה שיחשפו ברבים את גדולתו, הוא אף עשה כל שלא-לידו כדי להיראות איש פשוט בתכלית. ובאמת, מלבד כמה יחידים-סגולה, שניחנו בעיניים חדות, איש בעיר לא ייחס לו מעלות מיוחדות. מעמדו של רבי אורי בחברה היה כשל כל אחד מעניי העיר.

והנה, שמחה במעונו של רבי אורי. בן נולד לו. ברית-המילה נערכה בבית-הכנסת. בסנדקאות כיבד אבי הילד את ר' לייב דימעליס - תלמיד-חכם גדול, ירא-שמים מובהק ובעל מומן. נוסף על כך היה ר' לייב גיסו של 'החזוה' מלובלין.

לאחר הברית פנה קהל המתפללים, כמקובל, לביתו של בעל השמחה - לסעודת-מצווה. רבי אורי צועד בראש ואחריו המתפללים ור' לייב עמם. עד אז איש מהם לא ידע היכן מתגורר בעל השמחה. צעדו וצעדו עד שהגיעו לקצה העיר. שם, בין סמטאותיה של שכונה עלובה, הובילם רבי אורי עד אשר נעצר מול צריף מט לנפול, שבקומת המרתף שלו שכן 'ביתו'.

ירדו הכול בגרם מדרגות שהוביל לדירת מגוריו של רבי אורי. אור קלוש חדר פנימה מבעד לדלת הפתוחה והאיר מעט את אפלת הבית. לאחר שהתרגלו לאפלולית, הבחינו בעוני הנורא שזעק מכל פינה. בתוך כך גם הבינו בועזוע כי שום סעודת-מצווה לא מצפה להם. על השולחן נחו חצי כיכר לחם ומספר בצלים.

"וכי משום שאין לו לאורי במה לכבד את אורחיו, לא יכניס את בנו לתוך כלל ישראל?!", נשמע קולו של האב קורא ואומר - ספק לעצמו, ספק לאורחיו, ספק לאלוקיו. חיש-מהר שינסו כמה מן המתפללים מותניים, רצו העירה ושבו ובידיהם נרות, לחם, דג מלוח, יי"ש ומגדנות. מכאן ומשם הובאו כמה כיסאות וספלים, והאורחים יכולים היו להתיישב סוף-סוף לסעודת-המצווה.

עוניו של רבי אורי נגע מאוד לליבו של ר' לייב. לאחר שהתפזרו הכול לבתיהם ניגש אל רבי אורי ופתח עמו בשיחה. "ממה אתה מתפרנס?", שאל. "מתפרנס?", חזר רבי אורי אל השאלה, בורר את מילותיו, "מתפרנס אני מצמד ק"עלעך" (פרות, בידיש), אמר.

ר' לייב שוחח עם רבי אורי עוד ולבסוף נפרד ממנו בברכת "מזל טוב". בשוכו לביתו קרא ר'

ספרי איכות לכל המשפחה
להשיג בחנויות הספרים המובחרות
הפצה ראשית: 03-9600770

זלמן רודרמן
להתרגש, להחכים, ליהנות.

הרב חיים שלום דייטש

התוועדות התוועדות

מה עושים עם ארור?!?

חלק ב'

מה היית מוכן לשלם בשביל שהכעס והקנאה יסתלקו מהלב שלך? < איזה כיף לדמיין תפילה שמצליחה ובגדול, תפילה עד מיצוי הנפש בה לכל מילה יש טעם מתוק < ולמה בבית המרחץ אנשים מוכנים לחטוף מכות ועוד לשלם על זה?

עושה לך את זה, ואדם אפילו מקבל תענוג מזה, מרוב דמיון יש לו קצת תענוג של עשירים.

אבל בעניינים של עבודת ה' זה לא בא בקלות כל כך, זה לא זורם כמו דמיונות של הנפש הבהמית. למרות זאת, הדבר אפשרי והנפש שלנו עובדת באותו אופן. גם מי שאף פעם לא היה עשיר מכיר סיפורים מפה ומשם ובסך הכל יודע איך מתנהגים בעשירות, והפנטזיה עוזרת לו להרגיש עשיר. אותו הדבר ברוחניות - אנחנו אולי לא יודעים בדיוק איך זה מרגיש להיות רק עם נפש אלוקית, אבל סיפרו לנו. זו המעלה של לימוד החסידות. מלמדים אותנו ומספרים לנו איך נראה עשיר ברוחניות. וככל שאתה שומע עוד ועוד פרטים, זה מתקרב אליך. ובאלול, חשבון הנפש הראשון הוא לצייר לעצמנו את כל זה, איך צריך להיות יהודי. החשבון הזה מרים אותנו לגבהים וכדאי להתעכב עליו.

מכיוון שזה לא שכלי יבש אלא דבר עמוק ורגשי, אם התבוננת היום זמן מה ותרצה לחזור על כך למחרת, זה שוב לא ילך בקלות. ייקח לך זמן עד שתצייר שוב פעם את הדבר קרוב אל עצמך. אנחנו מנסים לקרב אלינו עולם רחוק ממנו, אז צריך לתרגל את זה עוד פעם ועוד פעם.

חשבון הנפש השני יורד מפסגת השאיפות של 'מה צריך להיות', ויורד לברר מה שייך לי ולעולמי. בסדר, אתה לא יכול להגיע לאהבה כרשפי אש, אבל מה כן? אתה לא יכול להתבונן שעה לפני התפילה, אבל כמה אתה כן יכול?

כאן חשוב לדעת שהטבע שלנו הוא שאדם אף פעם לא מזהה ולא מודה בתקלות של עצמו. מטבעו הוא רואה בעצמו רק טוב. הוא בטוח שהוא עושה כל דבר בצורה מצוינת, ואיפה שלא - יש לו תירוץ וסיבה טובה למה הוא התנהג כך. **לכן כשהוא בא לדרוש מעצמו, זה לא פשוט לו. כדי לדעת בדיוק מה אני יכול להיות, צריך הרבה חשבון צדק, להשקיע עיון רב ואמיתי עם עצמי. בלי להגזים ובלי לוותר.**

אם נכנסים לזה בריצינות רואים כמה קשה לאדם לאבחן את עצמו. לכן צריך "עשה לך רב", להתיעץ עם מישהו שמכיר אותך ומאתגר אותך. צריך

איך תיראה, איך תרגיש ואיך תחשוב כשהנפש האלוקית תתפשט בכל הגוף ולא תיוותר אוטונומיה לנפש הבהמית שלך? איך ייראו החיים כשנוכל להשיג בשכל באמת מה זה "ממלא כל עלמין" ו"סובב כל עלמין", כשנגיע להשגת גדלות ה' ? איך זה יהיה כשלא רק נחשוב על כך, אלא שזה ירד לחלקים היותר פנימיים של הנפש, למידות שלנו? איך זה ייראה לקום בבוקר עם מחשבות, דיבורים ומעשים שאת כולם מנהיגה הנפש האלוקית שבוערת מבפנים "בחשיקה וחפיצה בכל לב ונפש מאוד" לקדוש ברוך הוא? איך ניראה כשהתאוהו שלנו תהיה רק להתענג על ה'?

בפעם הקודמת דיברנו על כך שחודש אלול צריך להיות מוקדש לחשבון נפש, ובחשבון נפש חסידי יש שלושה חשבונות: מה אני צריך להיות, מה אני מסוגל להיות ומה קורה בפועל. בדרך כלל אנחנו עושים חשבון של מה הייתי יכול לעשות ומה עשיתי בפועל, ומסתפקים בזה: "הייתי יכול לכוון קצת יותר בתפילה, אבל המחשבות שלי נדרו למקום אחר". אבל אם מסתפקים בכך, החשבון יוצא רדוד מאוד. בעל התניא מדגיש מאוד שעל האדם לצייר ולתאר לעצמו איך החיים ייראו כשהוא יהיה כמו שצריך להיות.

אלה כמוכן לא דברים שאפשר לדמיין ברגע. צריך זמן, מקום שקט, ישוב הדעת. התבוננות, כידוע, היא דבר שנמשך זמן וצריך להתאמן עליו. לצייר ולדמיין, להאריך, להוסיף פרטים, להחיות את הדבר ממש לנגד עיניי עד שהוא יהיה חי ומוחשי.

זה אורך זמן, כי זה לא חשבון יבש. דיברנו על כך ש"צדיק" זו מילה, אבל מאחורי המילה הזו יש עולם שלם, ועד שלא ציירנו ודמיינו איך זה להיות צדיק ולהרגיש צדיק, אנחנו נשארים רק עם מילים; אנחנו נשארים חיצוניים.

לוקח המון זמן לקרב את העולם הרוחני של 'איך צריך להיות'. לפעמים אדם מפנטז איך הוא יהיה עשיר, ניסיתם פעם? אם אזכה בלוטו יהיה לי הרבה כסף, אקנה בניין והבניין ייראה כך וכך. אגיע בבוקר וכולם יפנו אליי בכבוד, 'שלום אדוני'. אכנס למשרד שלי בקומת הפנטהאוז, ושם תהיה ספה נוחה ושטיחים יפים ומרפסת עם נוף... וכך הלאה והלאה, אפשר להפליג בדמיון שעות. למה אדם מדמיין את כל הפרטים ולא רק אומר לעצמו "נהייתי מיליונר"? כי ברור ששתי מילים זה לא מספיק, רק הדמיון המפורט

בתפילה, זה ריאלי? אז אולי לא את הכל, אבל חלק אתה כן יכול? ואז לחשוב כמה אתה מכוון בפועל? הרבה פעמים יש לי ספקות אם בכלל כיוונתי בברכת אבות.

אחרי זה עושים אותו הדבר בתחום גמילות חסדים ובכלל בין אדם לחברו. איך הייתי נראה אילו הייתי כמו שאני צריך להיות בגמילות חסדים? כמה הייתי חושב על השני ואוהב אותו, כמה הייתי רוצה לעזור לזולת ולעשות טוב כל היום. **איזה כיף היה בלי קנאה וכלי כעס! רק החשיבה הזאת גורמת לתענוג ושמחה, כמו האיש שמדמיין איך זה להיות עשיר.** אחרי זה יורדים מהציור השלם אל המסוגלות שלי. בכמה אני יכול לצמצם את הכעסים שלי? אולי פעם בשבוע אני יכול לעשות חסד? איפה אפשר להוסיף?

אם אדם עושה חשבון נפש לפי החלוקות האלה, הוא מצליח לתת יחס מפורט לכל תחום, וכל החשיבה הופכת לעמוקה ועשירה. כמובן שאי אפשר לעשות הכל ביום אחד. אפשר לחלק ולהקדיש יום אחד לתפילה, יום אחד ללימוד, יום אחד לחסד. יום למידות טובות, ויום ליראת שמיים. ובאמת גם זה לא מספיק. עכשיו אתם מבינים איך אפשר לעשות חשבון נפש במשך חודש שלם?!

להיזהר שאדם לא ידרוש מעצמו מעט מדי, אבל גם לא יותר מדי כי אז תהיה לו נפילה גדולה.

אז מה עושים? כשיש שאלה הלכתית הולכים לרב, וכשיש שאלה בחשבון הנפש באים להתוועדות. התוועדות היא בעצם חשבון נפש בצוותא, כי כשישבים יחד מתוך אהבה וחיבה, כל אחד יכול לדרוש מהשני להשתפר. על זה אמר הרבי הרי"צ שהתוועדות היא כמו בית מרחץ רותח, בו יש מדרגות עליהן יושבים לצד האדים החמים. **בזמנו הבלנים היו לוקחים ענפים לחים וחובטים על המתרחצים מכות חזקות כל כך, שאם היו מכים מישהו כך ברחוב הוא היה מזמין משטרה. אבל בבית המרחץ הוא נהנה ואפילו מתענג על זה. איך זה יכול להיות?** אמר הרי"צ שהוא הבין את סוד העניין: אם קודם כל מחממים טוב את האדם ואז מעלים אותו למקום גבוה יותר, הוא יהיה מוכן לקבל אפילו את ההצלפות בהנאה רבה...

שני החשבונות, מה אני צריך ומה אני מסוגל, לוקחים המון זמן. החשבון השלישי, איך הרברים קורים בפועל, נראה קל יחסית, מכיוון שאנחנו מדברים בו על המעשים שלנו, דברים ממשיים שאנחנו רואים בעיניים. אבל האמת היא שגם כאן צריך לתת את הדעת איך להסתכל על זה. לא קל לדעת מה בדיוק אני עושה עם כל השעות שלי.

ועוד פטנט חשוב של חשבון הנפש: לחלק אותו לקטגוריות. הרבי הדגים זאת דרך החלוקה של תורה, עבודה וגמילות חסדים. בוא נראה מה עם התורה שלך, מה עם התפילה שלך ומה עם החסדים שלך. על כל אחד מהחלקים הללו צריך את כל שלושת החשבונות שהבאנו - איך צריך להיות, איך יכול להיות ואיך בפועל.

בואו נראה, כמה תורה אני צריך לדעת? ש"ס. את כל החומש ואת הנ"ך, ולא רק עם רש"י אלא עם כל המפרשים. לדעת מדרש על החומש וזהר על החומש. את כל הראשונים על הגמרא. וקבלה, גם צריך. לשלוט היטב ברמז, בדרוש, וכמובן הלכה - לדעת מצוין. וכל זה רק בבחינת ידיעת התורה. ומה בבחינת לימוד התורה? צריך ללמוד כל היום, "לא פסיק פומיה מגירסא". וכך לצייר טוב טוב בראש שזה מה שצריך.

עכשיו מגיע תור ה'מסוגל'. אני יכול לדעת את כל הש"ס? נאמר שלא, אבל מסכת אחת אני יכול לדעת, אולי אפילו בעל פה? ואז אתה צריך להתחיל לחשוב כמה כן, ואיזו מסכת, וכמה אתה יכול ללמוד כל יום. אתה צריך לדעת שזה מחייב. תחשב כמה אתה יכול לדרוש מעצמך, ואז תעמוד בזה. אני יכול ללמוד זמן מה בלי הפסק? בלי לדבר? בלי פלאפון צמוד? זה כל כך רחוק ממה שצריך להיות... ואחרי שני החשבונות האלה צריך לחשוב איפה אני בפועל מבחינת לימוד התורה.

אחר כך תעבור לציור של העבודה. מה צריך להיות בתפילה הגונה, איך מתכוונים אליה ומה מתרחש בתוכה? לשפוך נפשו בכל כוחו ממש עד מיצוי הנפש, להשקיע את כל כולו וכונתו בכל תפילה... כמה שעות היית צריך להתפלל? אחר כך יורדים מדרגה - אתה לא יכול להתפלל חמש שעות, אבל כמה כן? שעה, שעה וחצי? ולכוון בכל מילה

להתחדש בבוקר לימוד בתנ"ך ובמחשבת ישראל

תכנית לימוד שבועית בימי שני בבוקר, למעוניינים לצלול בעולמות התנ"ך ומחשבת ישראל

הלימודים מתקיימים בקמפוס היכל שלמה בירושלים | ניתן לשלב בין המסלולים

מסלול מחשבת ישראל		מסלול תנ"ך	
9:00	דר' יפה גיטר: מדרש חכמים	9:00	דר' נעמה גולן: קריאה ספרותית בספר דניאל
10:15	הרב חיים נבון: פרקים בהשקפת הרב סולובייצ'יק	10:15	הרב שמעון קליין: בראי עולמו הפנימי של דוד
11:30	הרב חיים נבון: פרקים בהשקפת הרמב"ם	11:30	הרב יעקב מדן: ספר במדבר
12:45	הרב יעקב מדן: ספר הכוזרי	12:45	ד"ר הלל מאלני: פרקי שיבת ציון - עיון בספרי עזרא ונחמיה
14:00	סיום היום	14:00	סיום היום

* הלימודים יפתחו בכ"ב בתשרי התשע"ט 8.10.18 לנרשמים עד ראש השנה תינתן הנחה עד 18%

Brilliant & Co

הרצוג. לדעת. לחון.

לפרטים והרשמה: 02-9937337 או פנו בדוא"ל: rishum@herzog.ac.il

האם צריך לפחד
מהמוות?

המילה "צריך" אינה במקומה. וכי יש אדם שאינו מפחד מהמוות? החיים כה יקרים, עד שכמעט כל המצוות נדחות מפני סכנת נפשות. ולמרות זאת המוות הוא דבר מוטבע, חלק מהחסד האלוקי שעשה עמנו כדי לקשור אותנו אל החיים בעולם הזה. ולא זו בלבד אלא שעל החשבון של יום המיתה ללוות את עבודת ה' של האדם, "ושוב יום אחד לפני מיתתך".

הגמרא נותנת כמה עצות לנצחון היצר, ואומרת שאם כל העצות לא הועילו אז "יזכיר לו יום המיתה". הזיכרון הזה מציב גבול ומזכך את החומריות והבהמיות של הנפש. אחרי העידון והזיכוך, אפשר למצוא גם מעלה נשגבה של ביטול פחד המוות, וזוהי מדרגת הכהנים שמוזהרים מלהיטמא למת.

אני רואה אנשים שרים
ורוקדים בסליחות. מה זה
צריך להיות?!

וכי מי שמנקה את ארובת ארמון המלך איננו שמח?! לטהר ליבותיהם של ישראל שיזכו להיות בנינים אהובים וחביבים לאביהם, אין לך דבר משמח מזה. וכן הבשורה שהקדוש ברוך הוא "נושא עוון ופשע וחסאה", והוא כרת עמנו ברית שכשנאמר לפניו כסדר הזה הוא מוחל לנו - איזו זכות גדולה ומרנינה יותר מזו?

וכבר אמרו רבותינו שאנו למדים על עשרת ימי תשובה מן הפסוק "דרשו ה' בהמצאו, קראוהו בהיותו קרוב". לא אמר הפסוק "דרשו ה' ואז ימצא לכם", אלא קראוהו כשהוא כבר קרב. לא מפני שאנו מבקשים סליחה הקדוש ברוך הוא סולח, אלא מפני שבשעה זו שבה הקדוש ברוך הוא סולח, מצוי וקרוב לנו ביותר - מפני זה אנחנו מבקשים סליחה. ועל הימצאותו קרוב ודאי יש לשמוח.

אני משקיע כל כך הרבה בתורה, אז
למה לא הולך לי כמו לחברים שלי?

המילים "הולך לי" מתייחסות מן הסתם לתפיסה, זיכרון, הבנה וחידוש בתורה. כל אלה ודאי בעלי חשיבות גדולה, אבל למרות כל המעלות שבתכונות הללו אין הן העיקר בקישור אל התורה הקדושה. העיקר הוא ההשקעה, ולדברך דווקא בזה אתה זוכה למעלות גדולות. כבר אמרו רבותינו "אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון ליבו לשמיים", כלומר שאין הריבוי עיקר, לא בכישרון, לא בתפיסה ולא בחידוש, אלא בכוונה לשם שמיים.

שמעתי שהרב צבי יהודה היה אומר הסבר בשם סבתו על מאמר חז"ל "כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר, וכל המבטל את התורה מעושר סופו לבטלה מעוני". והיתה הסבתא מוסיפה: "ואין עני אלא בדעת", כלומר שמי שעני בדעת אבל מקיים את התורה ומוסר נפשו עליה, הוגה בה באהבה ובחיבה, ורואה בה אור אלוקי גם אם האור נסתר מעיניו - סופו בעזרת ה' לקיימה מעושר של דעת, זיכרון וידיעה. ומספרים על כמה מגדולי רבותינו שבצעירותם היו מעוטי כשרון, ועל ידי השקעה רבה זכו שכשרונם התפתח ביותר.

רוצה להתחיל ללמוד אבל אין לך בגרות?

02-6731465

* לזכאיות \ במימון משרד החינוך ומשרד הביטחון

הרשמי עכשיו

- מסלול להשלמה ושיפור בגרויות במכינה הקדם אקדמית אמונה
- מלגות קיום ומלגות לימודים*

עם מרפסת כזאת אפשר לארח את כל המשפחה והחברים לשבת!

100 מ"ר!

מיני פנטהאוזים
עם מרפסות ענק